



PIARISTA DIÁK

A Piarista Diák elérkezett jubileumi 75. számához...

Húsz esztendeje, 1992 áprilisában tartott elnökségi ülésen vetette fel Szűcs Ervin örökös tiszteletbeli elnökünk egy diákszövetségi lap indításának ötletét, hogy a korábban stenciles sokszorosítással készült „körlevelek” helyébe lépve egy nyomdai úton előállított lapban sokkal tetszetősebb kivitelben, rendszeresen megjelentetve, lehessen hosszabb cikkeket is közölni, amivel – az időszerű hírek és közérdekű tájékoztatások mellett – tartalmasabb olvasnivalót is lehet adni tagságunk kezébe.

Öt évvel korábban (2007. júniusi 61. szám) Posztoczky Iván társunk írta a fentieket is tartalmazó visszaemlékezésében a Piarista Diákról, amelyben

mérnöki pontossággal összegezte a folyóiratunkkal kapcsolatos szerkesztési és megjelentetési körülményeket, tudnivalókat. Ő a lap lelkes, alapos, hozzáértő szerkesztőbizottsági tagja volt – éppen két éve, szeptember 11-én távozott az élők sorából.

Rá is emlékezve ismételjük egykori szavait: mindenkinek köszönetet mondunk a jubileum alkalmából, aki írásával gazdagította, színesebbé tette lapunkat, és hozzájárult ahhoz, hogy az olvasók számára várt és kedvelt olvasnivalójuk legyen. Igyekszünk munkánkat a „pietas et literae” szellemében tovább folytatni...

Szerkesztőség

Magyar piaristák a 2012/13 tanévben

A RENDHÁZAK ALAPÍTÁSI ÉVE, A RENDTAGOK FOGADALOMTÉTELÉNEK SORRENDJE SZERINT

A Váci Rendház tagjai (2600 Vác, Konstantin tér 4.)
Lobmayer Imre – házfőnök, novíciusmester, tanár
Farkas István – Mosonmagyaróváron iskolaigazgató, egyetemi lelkész

Varga Zoltán – Mosonmagyaróváron lelkipásztori kiségitő

Bocsa József – házfőnök-helyettes, gondnok, templomigazgató

Nemes György dr. – tanár

Futó Béla – iskolaigazgató

Adamát Lajos – Mosonmagyaróváron tanár

Balogh Tamás – tanár

Nádudvari Miklós – promagiszter, lelkigyakorlatvezető

A Kecskeméti Rendház tagjai (6000 Kecskemét, Jókai u. 1.)

Szabó István – házfőnök, a tartományi gazdasági bizottság tagja

Fórián-Szabó Zoltán – a piarista templom plébánosa

Diószegi Lajos – a piarista templom káplánja

Holczer József – könyvtáros, a kadafalvi kápolna lelkésze

Balázs Gergely – a piarista templom káplánja
Sárközi Sándor – a csíkszeredai piarista misszió vezetője

Nagy Attila – iskolaigazgató, tartományi asszisztens

Kovács András – házfőnök-helyettes, tanár

Acél Zsolt – tanár, előadó az ELTE Bölcsészettudományi Karán

Galaczi Tibor – tanár

A Budapesti Kalazanci Szent József Rendház tagjai (1052 Budapest, Piarista u. 1.)

Perendy László dr. – házfőnök, egyetemi tanár a Sapientia Szerzetesi Főiskolán és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán

Etele György – a sátoraljaújhelyi piarista templom igazgatója

Kerényi Lajos dr. – a budapesti Szent Kereszt templom plébánosa

Zárday Tamás – ny. tanár

Jelenits István dr. – volt tartományfőnök, óraadó a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti Karán

Sóczó Ferenc dr. – ny. tanár

Ruppert József – volt generálisi asszisztens, tarto-

mányfőnöki delegátus a Romániai (Erdélyi) Piarista Provincia számára

Görbe László – a budai Szent Margit Gimnázium igazgatója

Szegheő József – lelkipásztori kisegítő, a tartományi médiatár felelőse

Havas István – brüsszeli magyar lelkész, a Magyar Katolikus Misszió elnöke

Földes Ferenc – tanár

Dragon Faragó Lajos – házfőnök-helyettes, gondnok

A Szegedi Rendház tagjai (6724 Szeged, Bálint Sándor u. 1.)

Szabó László – tanár, házfőnök

Czeglédi Zsolt – generálisi intézkedésre külföldön, tanár

Tózsér Pál – tanár

Keserű György – a kollégium vezetője, tanár

Böszörményi Géza – templomigazgató, tanár

A Nagykanizsai Rendház tagjai (8800 Nagykanizsa, Sugár út 11–13.)

Dósai Attila – házfőnök, tanár

Vereb Zsolt – tanulmányi éven

Nyeste Pál – iskolaigazgató, tanár és a KIDS elnöke

Németh Gábor – tanár

A Kalazantinumi (Növendék) Rendház tagjai (1052 Budapest, Piarista u. 1.)

Szakál Ádám – házfőnök, kápolnaigazgató, igazgatóhelyettes, tanár

Kállay Emil dr. – a csíkszeredai piarista misszió tagja, volt tartományfőnök

Guba András – a növendékek prefektusa, a Pedagógiai Szolgáltató Iroda vezetője

Tózsér Endre – a Sapientia Szerzetesteológiai Intézetének vezetője, a generálisi Kalazancius-titkárság tagja, a tartományfőnökség fordításainak és publikációinak koordinátora

Molnár Lehel – főiskolai hallgató, óraadó tanár

Zsódi Viktor – egyetemi hallgató, óraadó tanár

Horváth Richárd – főiskolai és egyetemi hallgató, óraadó tanár

Serényi Tamás dr. – főiskolai hallgató, óraadó tanár

Vass Bálint dr. – főiskolai hallgató, óraadó tanár

Szabó Gábor – főiskolai hallgató

Balla János – főiskolai hallgató

A Gödi Rendház tagjai (2131 Göd, Jávorka Sándor u. 18.)

Rubovszky György – házfőnök, iskolaigazgató

Bozók Ferenc – óraadó tanár

Valaczka János – egyetemi hallgató, gondnok, óraadó tanár

Radnics Zoltán – tanár, kápolnaigazgató



A Budapesti „Isten Anyja” Rendház tagjai (1052 Budapest, Piarista u. 1.)

Labancz Zsolt – tartományfőnök, óraadó tanár, a generálisi titkárság tagja, a Férfi Szerzeteselőjárók Konferenciájának elnöke

Szilvász László – házfőnök, tartományfőnöki asszisztens, tartományi ökonómus és titkár, óraadó tanár, a generálisi titkárság tagja

Borián Tibor – ny. igazgató, kapcsolattartó a Magyar Piarista Diákszövetség és a tartomány között

Lukács László dr. – a Sapientia Hittudományi Főiskola óraadó tanára, a Vigilia folyóirat főszerkesztője

Urbanek Rudolf – ny. tanár, lelkipásztori kisegítő a szegedi iskolában, kisegítő nevelő a diákotthonban

Wettstein József – házfőnök-helyettes, tanár, a KPSZTI videós továbbképzéseinek munkatársa

Urban József – volt tartományfőnök, iskolai igazgató, tartományfőnöki asszisztens, a generálisi titkárság tagja

Vízhányó Zsolt – továbbképzési éven

70 éves érettségi találkozó a budapesti Piarista Gimnáziumban

Ez év júniusában az 1942-ben érettségizett két osztály együttes találkozója volt, amikor is az egyik osztályból ketten, a másikkól négyen vettek részt. A b) osztály tanulója volt Etele György is, aki jelenleg a legidősebb piarista hazánkban.

A jelenlévők átvették a Rubin Matura lapot. Nagyon sokan már nem élnek az osztálytársak közül, illetve valamilyen oknál fogva már nem tudtak részt venni ezen a szép találkozón.

A szentmisét Etele atya mondta Labancz Zsolt tartományfőnök úr szíves közreműködésével.

Csepely Péter

A szeretet misztériumát adta át

Leírhatatlan jelenség volt, valóban a testet öltött lélek formáját viselte fehér hajával, vékony, átszellemült arcával-alakjával. Hihetetlen finomság volt benne... – így ír egy helyütt dr. Előd István piarista atyáról Beney Zsuzsa költő, író, esszéista.

A sokak által tisztelt Előd István Nagykanizsán született 1912. április 17-én – éppen idén ünnepeltük világra jöttének 100. évfordulóját. Már ha ünnepeltük – szülővárosa sajnos nem sok figyelmet fordít erre a nagy tudású, példaadó papra, aki pedig akár még kortársnak is tekinthető, ugyanis a rendszerváltás éveiben, 1990. augusztus 16-án hunyt el Budapesten. Sírja a rákoskeresztúri piarista parcellában van. Lehet, hogy éppen ez, közeli halála az oka annak, hogy emléke jobbára csak egykori tanítványaihoz él – dr. Márkus Ferenc tanár úr például korábban már mesélt lapunk hasábjain Előd atyáról. És persze rokonai is aktívan őrzik emlékét. Egyikük, a dél-zalai városban élő unokaöccse, Horváth László szeretné, ha szélesebb körben is megismernék a kanizsaiak nagybátyja munkásságát.

– Nagyon szigorú, mégis igazságos ember volt – rajzolta meg az atya sziluettjét. A Veszprémi Piarista Gimnáziumban és a budapesti Kalazantinumban (ez a Piarista Hittudományi és Tanárképző Főiskola, melynek teológiatanára, spirituális és 1986-ig igazgatója is volt) több, ma már jelesnek mondható személyiséget is tanított. Azt gondolom, például elég csak Jelenits István Széchenyi-díjas piarista szerzetes-tanárt említenem. De nekem is mentorom volt, mindig segített a tanulásban. A mások segítségét egyébként is kötelességének tekintette, ezt bárki, aki kapcsolatba került vele, igazolni tudja. Nagyformátumú ember volt, aki óriási műveltséggel rendelkezett, görögül, latinul, németül és franciául írt és olvasott.

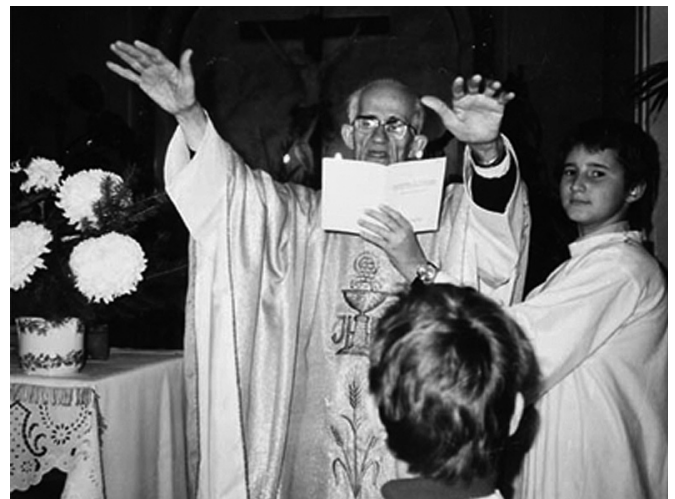
Előd tanár úr neve elsősorban fundamentális teológiai és dogmatikai jegyzetei, illetve a belőlük készült Katolikus dogmatika című tankönyve révén vált ismertté széles körben.

Barátai és tisztelői sorában tudhatta többek közt Nemeskürty István író, egyetemi tanárt (eskette is a lányát), valamint Sík Sándor piarista költő-tanárt is. A fentebb már idézett Beney Zsuzsa a Vigilia című folyóiratban így vallott lelki vezetőjéről, merthogy sokak számára elsősorban ebbéli szerepében maradt meg emléke: Szeretném, ha a mostani fiatalok is hallanák a nevét. Előd István piarista atyáról van szó, aki hittant tanított a Budapesti Piarista Gimnáziumban, a piaristák novíciátusában, dogmatikakönyve

jelent meg, és minden bizonnyal szakterülete megbecsült ismerője volt. Emellett azonban tudós szinten értett a pszichológiához, ennek segédtudományaihoz, és amikor ez a leghatározottabban tiltott volt, pszichológiai gyógyítással foglalkozott. Nemcsak szeretete, hanem tudása erejével, és nemcsak tudása, hanem szeretete segítségével. Gondolkozásmódjának és terápiájának alapja Jung felfogása volt, s ezzel nemcsak bennünket vezetett be Jung gondolkodásmódjába, hanem arra is megtanított, hogy ezeket a gondolatokat hogyan építsük be életünkbe, hogyan használjuk nehézségeink leküzdésére, és nem utolsósorban önmagunk megismerésére. A hatvanas évek második felében jártam hozzá, amikor ez – a mai fiatalok számára talán érthetetlenül – szigorúan tiltott témának számított... A legnagyobb segítséget adta, amit embertől kaphatunk. Ez a segítség az előlegezett, várakozó szeretet, ez alakította ki (legalábbis bennem) először azt az érzést, hogy minden gyarlóságával szerethetik az embert, s ha bennünket így elfogadnak, mi is elfogadhatjuk gyarlóságainkat.

Dr. Előd István a szeretet misztériumát adta át mindenkinek, aki hozzá fordult, akár teológiai, hitbéli vagy pszichológiai témákban kért is segítséget. Ha ő nem tudott megoldást kínálni a problémára, csak annyit mondott: fohászkodni kell. Sőt, amennyiben úgy látta szükségesnek, ő maga imádkozott a rászorulóért – akkor is, ha nem kérték rá. Csak mert ezt diktálta kereszténysége.

Horváth-Balogh Attila
(ZALAI HÍRLAP: 2012. MÁJUS. 5.)



Kolozsvári Piarista Öregdiákok Baráti Köre

BESZÁMOLÓ A BARÁTI KÖR 2011. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Az új év kezdetén egy rövid beszámoló keretében szeretnénk ismertetni az elmúlt időszakban kifejtett tevékenységünket, a baráti kör életével és működésével kapcsolatos történéseket. Ilyen vonatkozásban megemlítjük, hogy az előző évek gyakorlatától eltérően az évi közgyűlést nem az év első negyedében tudtuk megtartani, hanem csak július első napjaiban. Az évi beszámoló is elmaradt, illetve a közgyűlés elhalasztódott.

A közgyűlésre az elnök május 29-én bejelentett leköszönése után egy hónappal, július 2-án került sor.

A közgyűlésen a beszámoló felolvasása és elfogadása után a megjelentek az új vezetőségbe hat piarista öregdiákot és három volt marianumista diáklányt választottak. Az elnöki teendő elvégzésére, vállalására a megválasztott új vezetőség dr. Grünwald Ernőt kérte fel.

A szervezeti kérdések keretében megemlítjük, hogy székhelyünk, otthonunk, a „Szent Jóska” továbbra is minden kedden délután, illetve a vasárnap délelőtti szentmise után nyitva volt, ahol tagjaink bensőséges baráti környezetben találkozhattak, kávé és hűsítőket fogyaszthattak. Minden hónap utolsó vasárnapján felköszöntöttük az abban a hónapban született helybeli barátainkat, illetve megemléztünk azokat az ország más városaiban, illetve külföldön élő barátinkat, akiket a hónap során levélben köszöntünk fel születésnapjuk alkalmából.

Ezek a hónapvégi hagyományos összejöveteleken a résztvevők az aláírásukkal rögzítették jelenlétüket az immár tizennyolc éve megnyitott „Emlékköny”-be, melynek művészien illusztrált lapjai Bokor Ernő barátunk munkájának köszönhetőek.

Az összetartozás érzésének fenntartása és megőrzés érdekében az elmúlt évben is húsvétkor, illetve karácsonykor-újévkor a vezetőség a helybeli, a más városokban és a külföldön élő barátainknak üdvözlötlet küldött, melyekhez igen szép kivitelezésű zsebnaptárakat is mellékelhettünk néhai Rácz Béla tagtársunk fiának sok év óta ismétlődő adományából. Illesse köszönet nemes gesztusáért.

A baráti kör megalakulásakor, illetve az azt követő két évben a taglétszám meghaladta a háromszázat. Ez a szám 2001-re 161-re csökkent, míg napjainkban már csak 109 tagból tevődik össze, melyből tizennyolcan marianumisták, akik teljes jogú tagjai a baráti körnek. Pontosítva az előbb említetteket: Kolozsváron 44 volt piarista és 18 volt marianumista tagunk van, az ország más városaiban 9, illetve külföldön 31 a tagok száma. A felsoroltakon kívül a létszámot növeli az a hét özvegy is, akik elhunyt férjük után az évi tagdíjat befizetik, vagy annak többszörösével járulnak hozzá a baráti kör kiadásaihoz. Körünkhöz való kötődésükért a vezetőség ezúton is köszönetét fejezi ki.

Az említett helyzet ismeretében a taglétszám növelése az elmúlt évben is a vezetőség egyik megoldásra váró feladata volt. A kérdés elemzése viszont kevés pozitívumot mutatott, miszerint a taglétszám növelése újabb egykori piarista-marianumista diákok bevonásával a baráti körbe napjainkban már csaknem lehetetlen, mivel jelenleg már kevesen vannak olyanok, akik a jogtalan államosítás előtt bár egy évet is a Római Katolikus Piarista Főgimnázium, illetve a Marianum tanulói voltak. Utódiskolánknak, a jelenlegi Báthory István Líceumnak napjainkban már több évtizeddel ezelőtti végzettjei részéről egyelőre kevés érdeklődés mutatkozik arra, hogy bekapcsolódjanak a baráti körbe. A kezdő lépések azonban, hogy új tagokat szerezzünk be, már megtörténtek, folyamatban vannak, és eredményként megemlítjük, hogy tavaly hat új taggal bővült létszámunk.

Az elmúlt évben is több alkalommal kerestük fel utódiskolánk vezetőségét – személy szerint Tímár Ágnes igazgatónót –, és a Báthory-napok keretében részt vettünk több rendezvényen. Ezek közül elsőnek említjük meg a rajzkiállítás, mely alkalommal Orbán István rajztanár-képzőművész javaslata alapján három tanulót jutalmaztunk, 150 lej értékben. Ezt követően az egykori Líceum-könyvtár egyik magas követelményeknek megfelelően felújított termében a „Club galériát” tekintettük meg az avatási ünnepélyen.

Az iskolai igazgatósága megtisztelő meghívásának eleget téve részt vettünk a végzős tanulók ballagásán, és pénzjutalmakat adtunk át 1000 lej értékben a kiváló tanulmányi eredményeket elért tanulóknak.

A meglehetősen nehéz életkörülményekre tekintettel 2011-ben is, karácsony előtt 800 lejt juttattunk a nehezebb anyagi körülmények között élő tanulók támogatására. Minden jutalmat és anyagi támogatást az iskola igazgatóságának javaslata alapján adtunk, így utolsóként 150 lejjel jutalmaztunk három tanulót, akik külföldön értek el szép eredményt, és kaptak oklevelet, bizonyítva az iskolájukban folyó magas szintű képzést.

A meglévő kapcsolatainkat más öregdiák társaságokkal 2011-ben fenntartottuk. Ezek sorában megemlítjük a Magyar Piarista Diákszövetséget, a Veszprémi Piarista Öregdiákok és a Máramaroszigeti Piarista Öregdiákok Körét, valamint a Nagyvárad Premonstrei Öregdiákok Egyesületét. Habár a kapcsolat az említett öregdiák-társaságokkal főként az évi beszámoló és tájékoztató kölcsönös megküldésére korlátozódott, mégis betekintést nyújtottak az említett baráti körök életébe, programjaiba és megvalósításukba. A veszprémi piarista öregdiákokkal való kapcsolatunkban pozitívumként említhetjük meg, hogy az elmúlt őszy folyamán sor kerülhetett a két társaság elnökének személyes találkozására. Nem mulasztathatjuk el, hogy köszönetet mondjunk a Magyar

Piarista Diákszövetségnek az évente kétszer megjelenő Piarista Diák folyóirat elküldéséért, a veszprémi öregdiákoknak az évi „tájékoztatóért”, illetve a nagyváradi premontrei öregdiákoknak az igen részletes programjuk, valamint az általuk támogatott iskolákkal való kapcsolataik ismertetéséért.

A szervezeti kérdések keretében megemlítjük, hogy a két évtizednyire visszanyúló baráti kapcsolatok megőrzése végett, valamint a két társaság működését érintő tennivalók megbeszélése érdekében vezetőségi szinten minden hónapban találkoztunk az Apáczai Csere János református öregdiák társaság képviselőivel.

A vezetőség az elmúlt évben is kötelességének tartotta paptanáraink sírkertjének gondozását. Tavasszal kitakarítottuk a sírkertet, de a szélsőséges időjárási viszonyok miatt csak az élő virágok gondozását biztosítottuk a nyár folyamán. Ennek eredményeként Kalazanci Szent József piarista rendalapító ünnepén tiszta és gondozott sírkert fogadta az ünnepi szentmise után a temetőbe látogatókat. Minden-szentek ünnepe előtt ismét elvégeztük a sírkert takarítását, a sírhelyeket feldíszítettük fenyőágakkal, virágokkal, és november 1-jén a megemlékező szentmisét bemutató Ft. Sárközi Sándor piarista paptanárral együtt kimentünk a temetőbe, és sok mécsessel világítottunk és imádkoztunk elhunyt paptanáraink és diáktársaink lelki üdvéért.

Nagyon szomorúan, de Isten akaratában megnyugodva vettünk örök búcsút négy öregdiák barátunktól: Kovács Ferentől, Gál Antaltól, Janky Lászlótól, illetve a mindig segítőkész, felejthetetlen Hossu Ká-

rolytól. Barátaink elhalálzásáról megemlékeztünk helyi sajtóban is, kifejezve együttérzésünket gyászoló szeretteikkel. A Kolozsváron elhunytak emlékének a temetésükön való részvételükkel tisztelegtünk.

A baráti kör tevékenységének anyagi hátterét a tagdíjbefizetések biztosították. Kolozsvári diáktársaink kevés kivétellel időben befizették, illetve sokan túlfizették a 2011-es évre az ismert kiadások függvényében megállapított 30 lejes tagdíjat. Az összetartozás, illetve a baráti körhöz való kötődés bizonyítéka, hogy azok a tagok, akik az ország más városaiban, illetve külföldön laknak, postán vagy banki átutalással juttatták el az évi tagdíjat messze meghaladó összeget. Külön köszönet illeti több elhunyt öregdiák barátunk özvegyét, akik évente befizetik, illetve túlfizetik elhalálozott férjük után a tagdíjat.

A baráti kör keretében és rendezésében kulturális rendezvényekre, műsorokra nem került sor, de tagjaink részt vettek a Kolozs-Dobokai Főesperesi Hivatal, személy szerint Ft. Kovács Sándor főesperes-plébános úr, valamint a helybeli Római Katolikus Nőszövetség – Fábián Mária elnöknő – és Fodor György piarista confrater szervezésében megtartott, több igen magas színvonalú rendezvényen:

– január 24-én a Bajor Andor emlékest, az író halálának 20. évfordulóján;

– március 30-án dr. Hirschler József pápai prelátus, kolozsvári főesperes-plébánosról dr. Sas Péter budapesti művelődéstörténész tartott előadást, amelynek keretében bemutatta a „Marianum atyjáról” a Verbum kiadónál, a Gloria nyomdában napvilágott látott gyönyörű kötetét;



Kolozsvár.

Mátyás király-téri részlet

– április 18-án vetítéssel egybekötött érdekes előadáson vehettek részt tagjaink, ahol Tánzos Vilmos néprajzkutató, egyetemi tanár „A passióepika az erdélyi folklórban és egyházművészetben” témával értekezett;

– május 10-én Albert Júlia színművésznő kimagasló előadó estjére került sor;

– június 20-án ott voltunk dr. Bura László szatmári egyháztörténész „Scheffler János életútja és áldozata” című előadásán, amit a vértanú megyéspüspökről írt könyvének ismertetője követett;

– augusztus 20-án a Szent István király tiszteletére emelt Donát-úti új templom felszentelésének örvendezhettünk – Kolozsvár magyarságával együtt –, amelyet Ft. dr. Jakubinyi György érsek úr celebrált nagyszámú papi segédlettel;

– Másnap együtt imádkoztunk a Szent Mihály templomban bemutatott szentmisén Schmitt Pál Magyar Köztársasági elnökkel és kíséretével;

– október 8-án, Magyarok Nagyasszonya napján, több tagtársuk részt vett a Marianum alapításának 100. jubileumi ünnepségén;

– október 19-én „Mindenen túl és minden felül” címmel Reményik Sándor válogatott verseiből hallhattunk összeállítást Albert Júlia színművésznő tolmácsolásában;

– december 7-én dr. Farmati Anna, a Szociális Testvérek kerületi elöljárója, a Vasárnap hetilap szerkesztője „Hűség a megújulásban” cím alatt bemutatta a szerzetesnői karizmákat a mai Erdélyben;

– december 14-én, a Szent Mihály Római Katolikus Nőszövetség dísztermében megnyílt Laczkó Vass Róbert a gyulafehérvári érseki székesegyházról

készített fényképeinek kiállítása: „... A kövek fognak megszólalni...”

Hangsúlyozzuk és nagyra értékeljük mind Ft. Ruppert József, a Piaristák Romániai Rendtartománya római felelősének, mind Ft. dr. Kállay Emil és Ft. Sárközi Sándor atyák, a csíkszeredai Piarista Misszió tagjainak lelkünket, hitünket megerősítő látogatásait.

Beszámolónk végén a vezetőség köszönetet mond minden helybeli tagtársunknak azért, hogy magas koruk vagy meggyengült egészségi állapotuk ellenére is igyekeztek segítséget nyújtani az alapszabályból eredő feladatok megvalósításában.

A baráti kör vezetőségének feladatai a 2012-es évben is, az előző évekhez hasonlóan:

– állandó kapcsolatunk az utódiskolával, a „Báthory István” Elméleti Líceum igazgatóságával;

– bekapcsolódunk a „Báthory Napok” ünnepség-sorozatába, s az igazgatósággal való egyeztetés alapján biztosítani fogjuk a rendezvényeken nyertes diákok díjazását;

– fokozott figyelmet kell fordítanunk a gyengélkedő öregdiák társaink megsegítésére;

– fenntartani és erősíteni a kapcsolatot a helybeli, az ország más városaiban, illetve a külföldön élő piarista öregdiák barátainkkal.

A baráti kör vezetősége a fentebb említettek megvalósításához számít a tagság aktív hozzáállására.

Kolozsvár, 2012. március

*Dr. Grünwald Ernő, elnök
Balázs Kornél, titkár*

A Budapesti Piarista Gimnázium erdélyi biciklitúrája

1012. augusztus 10–19.

Az idei biciklitúra előkészületei jó hamar elkezdődtek: néhány diák részvételére már 8–9 hónappal korábban lehetett számítani. Egy évvel ezelőtt is volt egy hasonló típusú túra, most ugyanazt az útvonalat terveztük megtenni a sok új ember miatt.

Augusztus 9-én mindenkinek be kellett vinnie a cuccait (no meg persze a bringáját) az iskola épületébe a másnap reggeli indulás megkönnyítésére. Néhány embernek ez sem ment zökkenőmentesen (defektet kapott, miközben tekert a gimnáziumba), de ekkor szerencsére még több idő volt szerelni. 10-én reggel a 13 fős csapat végül útnak indult egy személyautó, egy kisbusz és egy utánfutó társaságában. A cuccok cipelésében könnyebbséget jelentett, hogy a kisbusz végig velünk mozgott a túra folyamán, így sok táskát lehetett a buszban utaztatni.

Nagyjából 10 óras út után végül megérkeztünk első állomásunkra, Görgényszentimrére. Itt még móka volt és kacagás (nem mintha a túra hátralévő részé-

ben más lett volna), mert ekkor még egy percet sem tekertünk; a társaságnak nem volt ideje elfáradni.

A helyi református vendégházban való kényelmes alvás után 11-én reggel (szombaton) valójában is elkezdődött a biciklizés. Kb. 120 km volt az aznapi szakasz, ezt végül teljesítettük is. Az út nagyobbik része a Maros völgyében haladt, sok városon haladtunk át. Érdekes volt látni, hogy míg az út elején a városnevek gyakorlatilag csak románul voltak kiírva, addig a célállomásunkhoz, Gyergyószentmiklóshoz közeledve elszaporodtak a kétnyelvű, magyar-román településtáblák. Útközben megálltunk Gyergyóditróban misére: „pechünkre” pont esküvőt tartottak. Nézett is a násznép, ahogy pár olajos kezű túrázó besomfordált a hátsó padokba, közel sem esküvős öltözetben. Még annyi szerencsénk is volt, hogy az előző esküvő elhúzódott egy negyed órát, így az utolsó kerekező is odaért még a bűnbánatra, az olvasmányok előtt. Gyergyószentmiklóstra már sötétben érkeztünk meg; a mise, illetve a kezdeti „be nem melegedés” sokat elvett az időnkől.



A túra csapata a Madarasi Hargita csúcsán

A vacsora éjfélre lett kész, és hajnali egy is elmúlt, mire el tudtuk tenni magunkat holnapra egy ismerős hétvégi házában. Az este főzött paprikás krumplit gondosan letakartuk, és betoltuk a busz alá, nehogy valami kóbor állatnak megjöjjön rá az étvágya. Na, ez nem jött be. Másnap reggelre a lábos a busz alól kihúzva, a teteje félretolva, és a fele hiányzott. Valahogy senkinek nem volt kedve a másik feléhez.

Egy kicsit későn is keltünk, a többség eléggé elfáradt az előző napon. Ebben segített, hogy ráadásul az eső is eleredt, úgysem lehetett semmi mást csinálni, mint aludni. Az útvonalat is módosítani kellett: a Pongrácz-tető, Gyilkos-tó, Békás-szoros és Gyimes szakaszt kihagytuk, helyett toronyiránt indultunk el Csíkszereda felé. Sok csík előtagú falun/városon haladtunk át, érintettük Madéfalvát, találkoztunk egy biciklis körverseny résztvevőivel (kollégáknak azért nem hívnám őket). Este Csíkszeredában szálltunk meg, Samarjai Ákos családja látott minket vendégül. Személy szerint e beszámoló íróját meglepte, mennyire közvetlenek és kedvesek voltak vendéglátóink annak ellenére, hogy egy csapat biciklis lepte el a kertet. Kellemes élmény volt.

Következő reggel (hétfő) egyértelműen megtapasztalhattuk, hogy az erdélyi reggelek bizony hidegek. Reggelre egy székely specialitást, micset kaptunk vendéglátóinktól. Előző este sütötte a fél család, a 81 éves nagymamával az élen.

A programba beiktattunk egy kis kitérőt Csíksomlyó felé. Meglátogattuk a kegytemplomot, ahogy a csíksomlyói Szűz Máriát őrzik, majd elmentünk egy borvíz-forráshoz. Itt néhányan frissítő lábáztatásban vehettünk részt a „lanyoskás”, kb. 5 fokos vízben...

Az esti végcél a Szent-Anna-tó, pontosabban a mellette lévő kemping. Mivel egy krátertőről van szó, az odavezető út igen meredek volt, de szerencsére még sötétedés előtt mindenki megérkezett. A „jó” időjárás is segíthetett benne, de teljesen egyedül voltunk a máskor népes kemping területén. Felvertük a sátrakat, és megettük a különösen jól sikerült vacsorát, ami ezúttal bolognai spagetti volt. Még elhangzott pár poén a várható medvelátogatásokról (tudniillik sok medve

tanyázik a tó környékén), de szerencsére (sajnos?) nem találkoztunk eggyel sem, csak pár kutya kísért minket. Egyébiránt már a bejáratnál azzal fogadtak a rend éber őrei, hogy tudjunk róla: „jár a medve”.

Reggel a szokásos csípős hideg fogadott; ez kifejezetten hátrányos körülmény egy tervezett fürdéshez. Három vállalkozó szellemű egyén azonban még így is megmártóztott (a levegőnél melegebb hőfokkal rendelkező) tóban. Első étkezésként igen finom kürtös kalácsot evett a társaság (persze nem egyet, hanem egy felet), majd egy laza, nagyjából 17 km-es gurulás következett le a hegyről vissza egészen Sepsibükszádig. A meséhez hozzátartozik, hogy rögtön indulás után, még a hegytetőn, egy idős magyar néni is árult kürtös kalácsot az út szélén. A kalács kicsi volt, apró, de magyar. A helyi ipar támogatásának jegyében vettünk is vagy 12 darabot tőle, amit természetesen engedményes áron adott.

A következő nagyobb állomás a prázsmári erőd-templom volt, a terv szerint pedig ott kerestünk volna rögtönzött szállást is. Igen ám, csak hogy több probléma is felmerült. Egyrészt a templom 40 perccel az érkezésünk előtt bezárt. Másrészt pedig a környéken csak románok éltek (eredetileg szász városok voltak; a szászokat a II. világháború után kitelepítették, helyükre pedig – igen meglepő módon – románok kerültek). Szerencsére a következő településen meg tudtunk szállni egy panzióban, bár a nagy szembeszél miatt elég lassan haladtunk. A panzióban egy túrához képest szokatlan kényelem fogadott minket: meleg szobák, zuhanyzók, több ágy is volt. Három szobát kaptunk hat ágyval 13 személyre. Valószínűleg mindenki jól aludt éjjel. A szigorú táborvezetőség sajnos (?) nem engedte a tévézést, pedig mi megpróbáltuk.

A következő napon, szerdán gyorsan összepakoltunk, és elmentünk egy másik erődtemplomhoz, ami történetesen azért volt szerencsésebb, mert ugyanabban a városban volt, mint a szállás: Szászhermányban.

Az aznapi útról most csak felsorolásszerűen beszélnek: sok kis falun mentünk át, találkoztunk néhány irritáló cigánygyerekkel, illetve az is kiderült, hogy a háztartási keksz igen finom mazsolával (főleg ha az

egész társaság farkaséhes). Este 5-kor pedig újfent mi-sére mentünk, ezúttal Miklósváron, elvégre Nagyboldogasszony ünnepe volt. Már csak 10 km-t kellett teker-ni, és máris Baróton termettünk, ahol a helyi kán-tor csűrében aludtunk. Akit érdekelt, egy nyúl meg-nyúzását is végignézhetette, mert szegény pont akkor sérült le eléggé fájdalmasan, és a kántor nem akarta, hogy szenvedjen. Vicces dolog volt szénában aludni, a szerző személy szerint addig még nem próbálta... Másnap egy döcögős készülődés (bicikliszerelés) után útnak indultunk. A terep – a vezetők szóhasználatával – „dimbi-dombi” volt; tehát hol felszenvedtük ma-gunkat az emelkedőkön, hol pedig suhantunk lefelé mint az őrült. Az egyik faluban mindenki megízlel-hette a legendás 60 banis jégkrémet, az Ice-popot. Dél-után megálltunk egy időre Székelyudvarhelyen, ahol még szembetűnőbb volt, mennyi magyar él ott. Az ember bemehetett egy bankba vagy egy kisboltba, mindig talált 2-3 munkatársat, aki magyar volt; gya-korlatilag minden hirdetés magyarul (is) ki volt írva.

Nemsokára tekertünk tovább Zetelaka felé, mert kezdett későre járni. Persze annyira azért nem szorít-ott az idő, hogy ne álljunk meg a Dino fagygyár mintaboltjánál fagyizni (a következő napokban több-ször is visszatértünk ide). Végül megérkeztünk Zetelakára, ahol a plébánián szállásoltak el minket. Bényi atya ugyan sajnos nem volt otthon, de a káplán úrral is jól el lehetett beszélgetni vacsora közben..

Végre ismét ágyban alhattunk, sőt ezúttal minden-ki. Péntek reggel rekordsebességgel, másfél óra alatt készült el a társaság. Erre az útvonal-változtatás miatt volt szükség: a Szovátára tekerés előtt még fel akar-tunk (akartUNK?) biciklizni a Madarasi Hargitára (pusztán csak 1825 m magas). Sajnos hamar kiderült, hogy az út murvás, köves és igen meredek, emiatt pe-dig lehet, hogy lassabban fogunk majd haladni. Pár órával később felértünk a csúcsra az utolsó pár méte-ren kénytelenek voltunk tolni, mert nagyon meredek és sziklás volt...), és megláttuk a rengeteg piros-fe-hér-zöld kopjafát. Felemelő érzés volt nézni azokat, ahogy azt is, hogy a hegyre vezető úton csak magya-rokkal találkoztunk.

Miután lezötyögtünk a hegyről egy másik murvás úton, amit élelmes vezetőnk a helyi menedékház csa-posával egyeztetve talált, nyilvánvalóvá vált, hogy azon a napon már nem tudunk elmenni Szovátáig – a végső döfést az adta meg, hogy egyikünk biciklijének eltört a hátsó tengelye, és szerelőhöz kellett vinni. Így aztán visszamentünk Zetelakára, és ott még egy éjsza-kát tudtunk aludni, így a szálláskereséssel nem kellett bajlódni. A második este hentestokány volt a vacsora. Ez kissé bonyolultabb, mint a keksz és a mazsola, így már éjjel egy óra volt, mire elkészültünk és megettük. Mindet. Vezetőink nagy öröme, akik jámboran azt hitték, ekkora adag elég lesz a holnapi reggelire is. Reggel egyvalaki még kinyalhatta a lábost...

Másnap, augusztus 18-án reggel frissen és vidáman ébredt mindenki; egyre többen gondoltuk úgy, hogy egy nagy erőbedobással, estig takarékos tekeréssel akár már aznap elérhetjük a túra vég- és kezdőállomását, Görgényszentimrért. Ehhez azonban sietni kellett,

úgyhogy indultunk. Két helyen azonban hosszabb időre is megálltunk: Farkaslakán és Korondon. Előbbi településen erdélyi magyar árusok árulták portékáikat (nem utolsó sorban pedig enni is lehe-tett); utóbbiban pedig Páll Magdi néni virágozó-asz-szony és fazekas férje műhelyét tekinthettük meg, ahol szintén lehetett vásárolni is. Közben végignéz-hettük, hogyan készül egy tányér és egy váza a faze-kaskorongon, hogyan rajzol tele Magdi néni egy már kiegészített vázát, és közben hallgattuk jókedvű elbe-széléseiket. Érdekes adalék, hogy a Zetelaka és Korond közötti szakaszon jóval több székelykapu volt használatban, mint útvonalunk többi részén.

Délután 4 órakor érkeztünk meg Szovátára, majd egy óra ebéd után indultunk tovább. A térképen ta-láltunk egy rövidebb utat Görgényszentimre felé, ami természetesen ismét a jó öreg murvából készült. Hogy még bonyolultabb legyen a dolog, kisvártatva rátértünk a rövidebb út rövidítésére is; ez már vala-mi fű-murva hibrid lehetett, amit csak jó szívvel le-hetett útnak nevezni, mivel magunk alatt szintén nem is láttuk, csak szemben a dombon volt halvá-nyan valami kitaposott ösvényféleség. Értelemszerű-en a kisbusz ide már nem tudott minket követni, az a hosszabb úton ment, később újra találkoztunk. Ez a hosszabb út sem volt azonban igazi út, csak egy traktorok és Daciák által használhatónak minősített földút. Még átmentünk pár falun, elfogyasztottuk a kései uzsonnákat (kiderült, hogy a keksz plusz lek-vár kombó sem rossz), majd végre rátértünk a görgényszentimrei aszfaltra. Háromnegyed kilenc-kor pedig hivatalosan is befejeztük a nagy kört: meg/visszaérkeztünk a református vendégházba. Este a társaság egy része rájött, hogy a túrós csusza igenis ehető (amennyiben juhtúróból készül, ugyan-is véletlenül ezt vettünk hozzá). Vacsora után még aludtunk valamennyit (nem mellesleg végre teljesen nyugodt szívvel tudtunk mosakodni), másnap reggel a hat órai ébresztő után pedig elindultunk a felpakolt utánfutóval haza, Magyarországra. Bár mondjuk ma-gyar emberektől is búcsúztunk el, szerintünk lesz még folytatása ennek az erdélyi biciklitúrának...

Oberfrank Balázs, ifj. Hunyady László



Lábátatás a csíksomlyói borvízforrásnál

Dr. Enzt Béla halálára

ÍRTA: FARKAS ZSOLT

A piaristákhoz generációk során kötődő Entz-család neves, tudós személyiségeket adott a hazának. A korábbi korosztályokban – az 1945-öt megelőző hat évtizedben – nevük ott található a Tiszt(viselő)j Cím- és Névtár köteteiben. A budapesti, kolozsvári, pécsi egyetemeken professzorként szerepelnek: orvosdoktorként, természettudósként, a kórbonctan, a törvényszéki orvostan, az állattan, a hidrobiológia, a haltenyésztés, az egysejtűek tudománya terén. Tagok a legmagasabb szinteken (Magyar Tudományos Akadémia és Szent István Akadémia); a tudományos intézetekben és társulatokban (kórbonctani-szövettani, törvényszéki orvostani, állattani, biológiai, természettudományi, tanárképző, filozófiai); országos tanácsok, bizottságok, kamara (orvostudományi, szigorlati, szakorvos-képesítő, közegészségügyi, felsőoktatási, tanárvizsgáló, természettudományi). Az uralkodó is értékelte munkásságukat udvari tanácsosi kinevezéssel, a Vaskorona Rend kitüntetéssel.

A tudósok sorában a piarista Diák-kalauz is felsorol közülük. Az ő nyomdokukban foglalt el megérdemelt és megbecsült helyet Entz Béla is, aki pesti gimnáziumi tanulmányait 1930-ban kezdte. Az első három évben – édesapja külföldi szolgálata idején – magántanuló, majd ezt követően már nyilvános tanulóként is színjeles.

Személyével éppen tavaly foglalkozott a Piarista Diák (2011. márciusi, 72. szám), abból a nagyszerű alkalomból, hogy a nemzeti ünnepen megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje (polgári tagozat) kitüntetését, nemzetközileg is nagyra becsült hidrobiológiai kutatásaiért, oktatói és tudományos ismeretterjesztői tevékenységéért, példaeértékű életművéért.

A haláláról értesítő gyászjelentés hidrológusként és limnológusként – vagyis az élővizek alakjával, fizikai-vegyi tulajdonságaival, életnyilvánulásaival, flórájával-faunájával foglalkozó tudósként – említi. A Balaton vidékén nagy ismertségnek örvendő és a helybeliek által is tisztelt, elfogadott „Tihany Béla bácsija” életének 93. évében hunyt el. Hosszú évtizedeken át kötődött Tihanyhoz – első látogatásától 1929-től, munkahelyként 1945-től –, így hát természetes, hogy május 18-án itt tartották gyászmiséjét a bencés apátsági templomban, amelyet rendszeresen s oly szívesen keresett fel, s temették a helyi temetőben felesége mellé.

Az elhangzó beszédek a mély hitet megélő, jóságos emberről, az eredményes és hosszú életútról, ezen belül kimagasló szakmai tevékenységéről szóltak.

Korzenszky Richárd tihanyi perjel – aki már évtizedek óta szinte atyai jóbarátjaként tisztelte őt – évekkorábbi közös szentföldi zarándokútjukkal vont párhuzamot.



„Életünk zarándokútján rá kell döbennünk arra, ami Béla bácsi számára természetes valóság volt, hogy mindannyian ennek az Isten teremtette világnak vagyunk részei. Rá tudott csodálkozni jégre, hullámra vagy tükörsíma vízre, felhőkre, hegyekre (...).

Biztos vagyok benne, hogy nagyon kevés olyan ember van, aki jobban szerette ezt az éltető vizet, a Balatont, amit az Isten nekünk teremtett és ránk bízott, miként ránk bízta az egész földet. (...) Kultúrember volt, s hívő keresztény, aki számára léteztek értékek – nem ideig tartók, hanem maradandók. (...) Egy olyan embertől veszünk búcsút, aki hű volt hazájához, aki hű volt szűkebb pátriájához. (...) Egy örök fiatalembertől, egy örök gyermektől, egy örök és időtlen testvértől búcsúzunk, aki mindig tudott mosolyogni, még akkor is, hogyha nehéz volt az út – és aki mindig tudott újrakezdeni. (...)

S most tekintsünk magunkba: tudjuk-e értékelni ezt az életpéldát. És nem elég értékelni – akarjuk-e, próbáljuk-e követni életünk zarándokútján őt, aki arra törekedett, hogy életében Krisztust kövesse.”

A világi búcsúztatásokból kirajzolódott Entz Béla életútja és emberi habitusa, a Tihanyi Limnológiai Kutató Intézet főmunkatársának, meg a Magyar Hidrológiai Társaság vezetőségi tagjának őt méltató beszédeiben.

Dr. Prézing Mátyás jóval fiatalabb intézeti munkatársként a szakmai-tudományos életéről beszélt, a „pontos, részletekre is figyelő, de a lényegyet szem előtt nem tévesztő, széles érdeklődésű, nyitott természettudósról”. Ezirányú érdeklődése a családi háttérből adódott – édesapja a kutatóintézetben nyert vezetői kinevezést –, „megalapozottságát pedig a Piarista Gimnázium és a Pázmány Péter Tudományegyetem adta”. 1942-ben doktorált állattanból, kémiából, ásványtanból. 1945 augusztusában saját elhatározásából került újra Tihanyba, a biológiai kutató intézetbe, hogy hidrobiológiával és a Balatonnal foglalkozzon: a gerinctelen szervezetekkel, a balatoni halrajokkal, a tó meg a beömlő vizek fizikai és kémiai tulajdonságaival, hőforrásaival s jégviszonyaival. Az évek hosszú során a fi-

atal gyakornokból tudományos munkatárs és főmunkatárs lett, majd három éven át a tihanyi intézet igazgatóhelyettese és igazgatója.

Szakmai munkássága alapján lett a biológiai tudományok kandidátusa, majd a Tudományos Szent István Akadémia tagja. Szakfolyóiratokban mintegy száz tanulmánya jelent meg. „Olyan klasszikus természettudós volt, aki nemcsak értette az élő és élettelen természetet, és aprólékosan ismerte kutatásának tárgyát, hanem szenvedélyesen szerette is azt.”

Jó előadóként, kiváló beszélgetőtársként ismerték, aki „ugyanazon hozzáértéssel és lelkesedéssel beszélt az egyiptomi piramisokról, mint a balatoni viharról vagy napkeltéről, a cinegéről vagy az íriszek virágzásáról. (...) Ismeretterjesztő előadásában és könyvében igyekezett átadni a tőről szerzett ismereteit s annak szeretetét a szélesebb közvéleménynek is.”

Nyelvtudásának és szakmája elismertségének köszönhetően kutatóként először különböző kongresszusok révén utazhatott. Gyakorlatilag egész Európát bejárta, megfordult az USA-ban és Kanadában. Később éveket dolgozott Afrikában, főleg Ghanában és Egyiptomban, de Kenyában, Leshotóban, Szomáliában is. (Ennek a körülménynek volt betudható az afrikai diplomata-jelenlét a temetésén).

Hazatérte után is itt a Limnológiai Intézetben folytatta a kutatómunkát. „– Számtalanszor volt segítségünkre szakmai és gyakorlati kérdésekben, idegen nyelvű szakcikkek olvasásában és különösen írásában. Sohasem láttuk türelmetlennek, udvariatlannak, elutasítónak senkivel szemben. Köszönjük a segítséget, a példát, az emberséget” – fejezte be búcsúztató beszédét az egykori munkatárs.

Dr. Berczik Árpád életkorban közelebb állóként, barátként és szívesen elfogadott fiatalabb kartársként is emlékezett Entz Béláról. Sokat lehetett tanulni tőle, a szaktudóstól és az embertől. „– A világ dolgainak megítélésében sok mindenben hasonlóan vélekedtünk” – mondta. Az Entz-család tagjaira csak egy rövid pillantást kell vetni ahhoz, hogy érzékelhető legyen, mi tette Bélát olyanná, ahogy őt megismerték és megszerették. Megtalálhatók már 1848-ban a szabadságharcban, majd azt követően a kiváló emberek sorában a legkülönbözőbb tudományágakban: mint orvos, mezőgazdász, zoológus, művészettörténész, limnológus, halbiológus tudósok. „– Ők mindnyájan elismert, kiváló szakemberek voltak, akik hivatásukat nagy felkészültséggel, példásan a hazájukért fejtették ki. Alighanem valamennyien jártak külföldön, de egyikük sem hagyta el hazáját, népét. Ezt a nagyszerű családi hagyományt követte Béla is. (...) Az országunkat megnyomortó negyvenéves balsors őt is – mint olyan sokakat – másodrangú besorolásban tartotta. Mégis nagy szerencséjére kiengedték FAO szakértőnek Ghanába, majd Egyiptomba, alighanem azért, mert tudták: sem szakemberként, sem emberként nem fog szégyent hozni Magyarországra. Közül egy évtizedes szakértőség után hazajött, vissza Tihanyba. És gyermekei közül egy sem távozott külföldre”. (...)

„Széleskörű olvasottsága, általános műveltsége, ízes, szép beszéde felejthetetlen. Nyelvismerete, magatartása, beszédkultúrája, kapcsolatteremtő készsége a magyar tudományosságának kiváló szolgálatot tett külföldön is. Emberi

kapcsolataiban mindenkor udvarias, szívélyes volt, segítőkészsége is a fiatal kollégákkal szemben különösen ismert.”

Jó ideje ritkultak személyes találkozásai, s már csak hosszabb-rövidebb telefonbeszélgetésekben cserélték ki gondolataikat.

„Nyilvánvalóvá lett, hogy Béla mélységes hitével felkészült arra, hogy elhagyja földi világunkat” – emlékezett vissza. Az emberekhez viszonyulásában a boldoggá avatott pápa intelmében megfogalmazódott elv valósult meg: „(...) mindenkor azt keressük a másokban, ami összeköt bennünket, és ne azt, ami szétválaszt...!”

Egykor – még 1945 májusában, szovjetország hadifogsága idején – a komáromi Ó-Vár hadifogolytáborában, a volt várkapolna falára nagy betűkkel ezt írta föl: „STAT CRUX, DUM VOLVITUR URBIS” (a kereszt áll, még ha fel is fordul a világ) – igen tömören ez az ő egész életére szóló keresztény hitvallása...! A magyarság iránti elkötelezettségét pedig így fejezte ki – amit egykor az egyiptomi munka befejeztével mondott gyermekeinek is (s ugyanezt hallotta még ifjúkorában az édesapjától Hollandiában) –: „Hazamegyünk, hogy magyar ember legyen belőletek!”. Ezen a hazán szűkebb értelemben Tihanyt is értette, hiszen – ahogy egyszer leírta – „a hadifogság és a külföldi utak alatt, ha Magyarországra gondoltam, Tihany jutott az eszembe: a tavaszi virágok, az aszfóli völgyben nyíló hóvirág”; s még a hegyen megszólaló harang is: „Elült a zaj a hegytetőn. Harang szaván Tihany mereng, az Úrra felmutatva áll...” S ahogy Entz Béla Tihanyt tekintette hazájának, a tihanyiak is úgy fogadták el őt földijüknek... (Egy alkalmi útitársam is, a temetésre menet, a legnagyobb tisztelettel a „legjobb emberként” emlegette...).

E sorok írójának megadatott, hogy személyesen ismerhette Entz Bélát. Azaz éppenséggel Béla bácsi „ismert” engem sok-sok évtized távlatából – mégpedig amikor még meg sem születtem. Történt ugyanis, hogy legidősebb fivérem osztálytársaként gyakran látogatott otthonunkba, s így születésem előtt (!) pár hónappal tényleg észlelhette, hogy hamarosan érkezik már a család negyedik gyermeke. Aztán további évek-évtizedek következtek, de Entz Béla személye mégsem törődött emlékezetemből. Később, amikor érettségi találkozóikra került sor, a kerek jubileumokra – kedves gesztusként – engem is meghívtak, hogy fiatalon elhunyt bátyámat „képviseljem”. Ilyenkor rendszeresen Béla bácsi volt az „ünnepi szónok”, aki mosolygósan, kedvesen adta elő tartalmas mondandóját, vett részt az egyre fogyatkozó létszámú társaság beszélgetéseiben. A 70 esztendő rubin-fokozatú évfordulón, 2008-ban életerősen, jókedvűen ott volt (lásd a képen), de a 75 évesről, 2013-ban már hiányozni fog...



„A Széchenyi-féle típusokhoz tartozott – tudása mély volt és alapos”

110 ÉVE SZÜLETETT DR. MATHIA KÁROLY, A PESTI GIMNÁZIUM VOLT VILÁGI TANÁRA

A címadó idézet Kalovszky Györgytől kiváló tömörséggel adja az 1902. január 13-án született Mathia Károly jellemzését, akire 10 esztendeje a Piarista Diák (2002. júniusi, 41. szám) fényképekkel ellátott, hosszabb életrajzi írással emlékezett, egy esztendeje pedig az Új Ember (2011. augusztus 21.) cikkében Barczáné Abay Gerda írt nagybátyjáról a félévszázados halálévfordulón. Most emlékeinkben menjünk vissza a vesztett háború idejéig, amihez felhasználjuk a kiváló pedagógusra – úgy is mint a Ludovika Akadémia 1938-tól volt nevelő tanárára – igen jellemző kis epizódot hadifogsága idejéből v. Káplán György egykori pánccél főhadnagy visszaemlékezése alapján.

A doni ütközetet szerencsésen túlélte pánccél tisztet a jutasi Kinizsi Pál csapataltiszt-képzőiskolára vezényelték kiképzőnek, s ekkor került kapcsolatba a veszprémi piaristákkal – hisz parancsnoka fia is ide járt –, akiknek cserkészcsapatát minden szükséges felszereléssel, élelemmel is segítette. A dunántúli Margit-vonal védelmi ütközetei után az iskola december közepén áttelepült Németországba, ahol 1945 áprilisában fogságba estek, hasonlóan az Akadémiával együtt szintén kikerült tanárához.

S itt kezdődik a – ma már 90. életévét meghaladott, szellemi és fizikai erőnlétét máig megőrző – egykori 3807634. számú hadifogoly írása Mathia Károlyról.

A franciaországi, de USA-örizetű, előbb szabadég alatti, majd sátoztáborba sorra érkeznek a különféle magyar csoportok. Az egyik nap a U.S. Army feliratú hatalmas teherautóról 50-60 volt katonaiskolai tanárt lökdösnek le, végül egy nagyon sovány alakot, akiben Mathia Károlyt ismerik fel. Óriási ováció fogadja, itt raboskodó volt hallgatói pillanatok alatt körülveszik, és lelkesen köszöntik. Szorongatják kezét, segítik keveske csomagja vitelében – e jelenet leírhatatlan...

Az igen sanyarú állapotokat produkáló táborban azonban gyakran tartanak afféle „szabadegyetemi” előadásokat, mégpedig igen változatos témákról. Július vége felé nagy napnak ígérkezik, amikor Mathia Károlyra kerül a sor, mert úgy érzik: újra a Ludovikában vannak...

Előadása szövegét sikerült lemásolni, értékes tartalmát az utókornak máig megőrizni. Idézetek bőséges alkalmazása már csak azért is csodálandó, mert anyagának összeállításához semmiféle irodalom nem állt rendelkezésére, hiszen a sűrűn megismétlődő motozások a könyvekre is kiterjedtek; minden hivatkozás tehát emlékezetből jött elő! Az adott külső környezeti körülmények viszont merő ellentétben voltak az előadás nagyszerű gondolataival, ragyogó stílusával. Az előadó maga aközben talán nem is figyel arra, hogy rágógumizó „amikkel” megtöltött őrter-

nyok és szögesdrót kerítés zárja körül az egyforma katonai sátrakat, ahol magyarok ezrei-tízezrei sínylődnek: korgó gyomrú, kiéhezett emberek, avítt zubonyuk hátán a nagy PW betűkkel.

Bevezetésként Mathia Károly előadása célját indokolja: nem fölényeskedő „jótanácsokat” akar osztogatni, hanem megvilágítani a jövőben járható utat, amely majd eredője lehet egy későbbi jobb magyar élet kifermődésének. *„A közvélemény irányítását nekünk, magyaroknak kell elkezdenünk és folytatnunk. Ki kell rekeszteni innen azokat, akik emberismeret, ítélőképesség, felelősségérzet és politikai iskolázottság terén elmaradtak. (...) Faj nekünk, ha az igazságok féligazságoknak bizonyulnak, és könnyelmű költők katasztrófába sodorhatják a nemzetet”* pedig *„nagy fordulatok, válságok idején a közösség tőlük várja a megmentő eszmék művészi megfogalmazását”* (lásd Vörösmarty, Széchenyi, Tompa Mihály, akár Ravasz László is). *„Az igazi irodalom önmagát irányítja, s meghal, ha irányítottá akarják lesüllyeszteni. (...) Íróink, művészeink sekélyes témákkal, a jó erkölcsbe ütköző megjelenési formákkal előkészítői lehetnek a nemzet mélységbe süllyesztésének. A történelem nem fog felmentő ítéletet hozni azoknak az íróknak, művészeknek bűnügyében, akik eléggé lelkiismeretlenek voltak abban, hogy anyagi boldogulásuk érdekében a nemzet szolgálata helyett a tömegizlés lealacsonyító kiszolgálását tették meg életük fő problémájává.”*

Rengeteg példa adódik az irodalmi, zenei, művészi ponyva romboló hatásáról a közízlés tekintetében. Az irodalom, színház és a film világában *„elkövetett visszaélések nagy része a morális követelmények figyelmen kívül hagyásából, a nyelvtisztaság elleni merényletekből s a nemzetfenntartó eszmék mellőzéséből állnak. Az írók és a színműírók egy részének sekélyes erkölcsi világa, kényelemszerete, felületessége, s legfőképpen anyagiassága az okok szülője. (...) Íróink nagy részének úgyszólván egyetlen becsvágya volt a közönségsiker (...), a fizikai és nem az erkölcsi súlyra alapozva a sikert. (...) Építő szellemű és a közízlést helyes irányba terelő művekre van szükség. Súlyos, anyagi természetű szankciók alkalmazásával kellene kényszeríteni kiadóvállalataink lektorait és színházaink dramaturgait a helyes szemléletre és darabkiválasztásra.”*

„A zenei közízlés ellen elkövetett sorozatos bűnök a legsúlyosabbak. Fájdó és elgondolkodtató, hogy míg más népek valósággal rávetették magukat a népzeneire, akkor nálunk szinte érdektelenséget jelentettek be a magyar népdal területén. Valóságos «közönytű», megmagyarázhatatlan ellenérzés sugárzott azok felé, akik szinte egész életüket szentelték a magyar népdalkincs gyűjtésének. (...) Az ellenszenv forrása csupán az volt, hogy a gyűjtést elindító két művész a modern zene alkotóművészei is voltak, és kortársaikat legalább egy évszázaddal megelőzték. (...) A zenei közvéle-

mény egyoldalú irányítói azonban nem gondoltak arra, hogy akiket «sárral dobáltak és epével itattak», azok a művelt világ előtt több propagandát fejtettek ki ősi kultúránk érdekében, mint politikusaink, tudósaink együttvéve. (...) Egész Európa lelkesen fogadja a legértékesebb és leggazdagabb népdalkincset, s a belőle felépített, minden ízében magyar műzenét. (...) E téren javulást csak a most felnövekvő nemzedéktől várhatunk.”

Mathia Károly hangsúlyosan szolt a sajtóról. „(...) Igen fontos és nagyjelentőségű lenne egy olyan szerv felállítása, amely megakadályozná, hogy e téren bármilyen elfogultsági szempontok érvényesülhessenek. Nem vagyunk hívei az irányított sajtónak, de bizonyos szelepek szükségesekek!” Beszelt nemzeti jellemvonásaink várható szerepéről a szellemi élet s a közlés tekintetében. „A reánk várakozó új helyzet (...) világnézeti revíziót követel tőlünk, ezen kívül minőségi termelést igényel a szellemi élet vonalán. Minden rendelkezésre álló eszközzel meg kell tisztítanunk a nemzeti jellemet az évszázadokon át ránk rakódott salaktól. (...) A megtisztulás követelmény, mert tiszta nemzedék lesz képes az ország sorsát kezébe venni.”

Az önbizalmuktól megfosztottakhoz, a sorsvállalás előtt menekülőkhöz, az irigyekhez és gyűlölködőkhez, a kényelemszeretőkhez, maradiakhoz, az öncélúság áldozataihoz és a történelem-adta kötelességek alól kibúvókhoz szol sorra Prohászka, Tompa Mihály, Vörösmarty, Reviczky, Eötvös József és Ady versben megfogalmazott egy-egy gondolatával. S a mai helyzetre döbrent rá Reményik Sándor 'Ahogy lehet' c. verse részletével, ami mind-mind „erősíti a beteg lelkeket a tiszta irodalom »füves-kerteskéjével«, s hivatástudatánál fogva ösztönösen formálja a nemzet jellemét. (...) A törvényhozás biztosítsa, hogy csak olyanok kerülhessenek vezető állásba, akiknek egyéniségében a kihirdetett elv s a konkrét valóság abszolút módon fedik egymást, a kiküszöbölődött bennük a farizeizmusnak még a látszata is.”

Beszéde vége felé Mathia Károly visszazökken a fogolytábor valóságába. „A jelen válságos idők viharzónájában, amikor nagy és szent elhatározások melege fűti a csodálatosan kék burgundiai ég alatt sínylődő rab magyarokat, jó vissza-visszanézni a múltra. Idegen hatásoktól mentes talán csak a mohácsi vész évszázadaiban volt a magyar.”

Miután súlyos kritikával illette saját XX. századi társadalmát – aminél hamarosan sokkalta rettenetesebb idők fognak elkövetkezni! –, befejező összegzésében, utat is mutatva a jövőre, így szolt: „Mai helyzetünkben egylőre nincs más teendőnk, mint alázatos és bűnbánó lélekkel fejet hajtani nagy szellemeink világos meglátásai előtt, és az ismét ránk zúdult nagy történelmi tragédia katarziséban acéllá keményedve várni az új felvonás kezdetét jelentő intést, s áldozatos szívvel felkészülni a magyar szellem és közlés megújulásának ünnepére...” Gondolatait végül Tompa Mihály irányt mutató, megnyugtató és biztos megoldásokra készítő szavával így zárta: „...a titkos ösztön, az érzelem (...) annyi szívet lánggra lobbant, és arra int, hogy menni kell...!”

Fogoly hallgatóságát a délben megszólaló hangszórók utasítása hozza vissza a tragikus jelenbe: „Étel szállítók, kilépni...!” Mathia Károly is elteszi jegye-

teit, fogja bádog konzervdobozát, és sorba áll a híg, kozmás daralevesért és négy szem kekszért...

A franciaországi táborból – további méltánytalanságokat elviselve – 1946 novemberében hazajött, nyilván kétséges kérdésekkel aziránt: mi vár rá odahaza az új rezsim alatt? S egyáltalán: nem irányítják-e vasúti szelvényüket egyenesen valamelyik orosz hadifogolytáborba? Abban bizonyos lehetett, hogy szépen ívelő katonai pályája véget ér. Valóban... – elbocsájtották a katonaságtól, de egylőre még nem üldözték. Tanári állást is talált a pesti bencéseknel, ahonnét 1947 elején átjött a piaristákhoz, mindössze 1948 karácsonyáig; aztán már „csak” peremkerületi ipariskolákban! Közben egykori tanára, atyai jóakarója, Kodály Zoltán biztosított munkahelyet Népzene kutató Csoportjában.

Életének ebben a háború utáni szakaszában elgondolkodhatott azon: semmi sem valósult meg a háború végére kiérlelődött s a fogságban előadott elképzeléseiből. Viszont tartotta a kapcsolatot továbbra is volt iskolai tanítványaival és egykori akadémikus hallgatóival – így Káplán Györggyel is. Ő felkerlte házasságkötési tanújának, templomi esküvőjén pedig – amit Előd István piarista atya (távoli rokona) tartott – orgonán közreműködve ugyanazokat a darabokat szólaltatta meg, mint egykor az Akadémia kápolnájában. A katonaságnál pár évig még szolgáló katonatiszt kéziratok lektorálásával is megbízta, hogy így jusson jövedelemhez. Egy ünnepi alkalommal egykori tanára rendezett vacsorát Fehérvári úti lakásán – amelyen több piarista atya is jelen volt –, s kinyitott egy (még 1943-ból, Athénban teljesített katonai attaséi korszakából származó) borospalackot, amelyet ugyan arra tartogatott, hogyha kimennek az oroszok...

1960 táján már fáradtnak látszott; a hatalom megkezdte zaklatását. 1961 februárjában a politikai rendőrség házkutatást tartott lakásán – cserkészetre vonatkozó háború előtti kiadványokat koboztak el –, ami nagyon megviselte, akár elő is segíthette július 19-én, 59 évesen bekövetkezett korai halálát.

Mathia Károly civil életében – közben katonai beosztásában is – kiváló teljesítményt nyújtott. Az a vélemény alakult ki, hogy a kőszegi katonai főreáliskolából 1938-ban a tisztképző akadémiaóra áthelyezése is abból a kívánságból adódott, hogy elősegítse a korszerű katonaszmény megteremtését, valamint az új, művelt katonatiszt típusának kialakulását – aminek teljesítésére ott eltöltött hét esztendeje vajmi kevésnek bizonyult.

Nemcsak Káplán György az, aki évtizedek múltán is így emlékezhetik egykori tanárára: kevés olyan embert ismertünk, mint őt; nagy hatással volt ránk, sohasem fegyelmezett, de foglalkozásaink, óráin mindig példás rend uralkodott...

A fogolytáborban 1945-ben, vagyis a „régii” Magyarország összeomlásával egyidejűleg kifejtett gondolatai, óvó szavai – figyelmezve a múltra, s intőleg a jövőre – sok-sok évtized elteltével még mindig időszerűek...!

Farkas Zsolt, egykori diákja

Budai Ferencné Kőszegi Márta volt tatai piarista diák temetésére

(1922. június 22. – 2012. május 15.)

*„Dicsőítsük a Háromság egy Istent,
Köszönve oltalmat, léteket, halált, mindent!”*

Imádkozva emlékezünk, veszünk búcsút hálás lélekkel Szentháromság ünnepe előtt a számunkra oly kedves Márta testvérunktől: az édesanyától, a nagyanyától és dédanyától, az egykori tatai piarista öregdiáktól, Isten kedves gyermekétől. Próbáljuk szavakba önteni emlékeinket és szeretetünket, amelyet iránta érzünk – de figyelembe kell vennünk piarista diáktársunk, Pilinszky János versének intelmét is: *„Az ember itt kevés a szeretetre. / Elég, ha hálás legbelül / ezért-azért; egyszóval mindenért.”*

Hálánkat fejezzük ki a Teremtő Atyának, aki 90 évvel ezelőtt az emberi létbe szólította, és feladatokkal bízta meg. Hálásak vagyunk a Megváltó Fiúistennek, aki halálával és feltámadásával biztosította számára az örök életet. Hálát adunk a Szentlélek Istennek, az éltetőnek, a megszentelőnek, aki elhalmozta hétszeres ajándékával; megőrizte szép emberségét, és bevatta Isten népének közösségébe. – Egyszóval mindenért, amit kapott felülről, hiszen azt valljuk, hogy amink csak van, azt mind kaptuk: családot, társakat, tudást, áldozatkészséget, kedélyt, szolgálatra való alkalmasságot.

Kapott bensőséges szeretetet szüleitől, színvonalas tudást a tatai Piarista Gimnáziumban; családi otthon tudott teremteni férjével 40 éves harmonikus házasságban; kapott keresztet, megpróbáltatást is első fia halálával; kapott Márta lánya családjában unokákat, dédunokákat, Livia lányában kivételes tehetségű, világszerte ismert énekművészt. Rajtuk kívül sok-sok barátot, társat, közösséget. Főként közösségteremtő, pozitív életszemléletet, nagyfokú munkakedvet, pontos szolgálatra készséget, szilárd meggyőződéses vallásos hitet sugárzott maga körül mindenkire.

Váratlanul hagyott itt bennünket, a piarista családot és szeretteit. Két évtizedes ismeretség, közös diákszövetségi szolgálat kötött össze vele, aki hűségesen őrizte diákeveinek emlékeit, értékeit. Ő volt az öregdiákok között a „piarista lányok” képviselője. Részt vett közösségi rendezvényeken, zárandoklatokon, túrákon. Gondosan gyűjtötte össze 8 kötetnyi naplóban a diákszövetségi eseményeket, sajtó- és fotóemlékeket: 1991 nyaratól 2011 karácsonyáig. Ez a forrásgyűjtemény pótolhatatlan jelentőségű a Diákszövetség története szempontjából. Hálásan köszönjük kedves Mártáknak.

Ugyancsak szorgosan tartotta számon a tagság létszámát, vezette az elhunytak névsorát, segítséget adva az évenkénti közös megemlékezéshez. Összefogta egykori tatai diáktársait, bátorította a gyöngélkedőket, tréfáival gyakran mosolyt fakasztott arcukra. Szívesen újságolta művész lányának sikereit, világ-

szerte elismert fellépéseinek híreit. Mindig kialakult körülötte a diákszövetségi szobában egy-egy beszélgető társaság, amelyet az ő személye inspirált...

És már két hete üresen maradt asztala, a széke, a rá váró dokumentumok gazdátlanok lettek. Nem halljuk többé panaszát, hogy bizony egyre nehezebb a mozgása az utcán, és nem is számol be többé Livia hazlátogatásáról, szerepeiről. Igen, hiányzik kedves alakja, de itt maradt továbbra is közöttünk szellemével, lelkületével, emberszerető, közvetlen, tapintatos modorával, tréfára hajló beszélgetéseivel.

Köszönjük az Úrnak minden értékét, jóságát, és kívánjuk, hogy a boldog feltámadás dicsőségében újra együtt töltsük a szeretet időtlenségét.

De addig is szól hozzánk, ahogyan Jókai Mór sírfeliratán látjuk:

*„Ami bennem lélek, veletek marad.
Veletek leszek mindig:
megtaláltok virágaitok közt,
amikor elhervadnak,
a falevelek közt,
amikor lehullanak,
az esti harangszóban, amikor elenyészik...
És valahányszor megemlékeztek rólam,
mindig arccal szemközt fogok
veletek állani.”*

Kedves Márta testvérünk, nyugodj békében! Vezessen az Úr az örök hazába, és fogadjon maga közé a piarista diákok égi családja Kalazanci Szent József hűséges tanítványaként!

*Elmondta az Új Köztemetőben:
Borián Tibor piarista*



Budai Márta, Mádl Dalma asszony, dr. Kállay Emil atya és dr. Bakos Miklós piarista confráter társaságában (2003. december)

Érezzük otthon magunkat a Kárpát-medencében!

MEGALAKULT A KÓS KÁROLY KOLLÉGIUM

A piarista diák Barlay Tamás (1983. Budapest) a Kós Károly Kollégium elnöke (RTV részletes 2012/38. szám)

Az erdélyi polihisztor, Kós Károly nevével fémjelvezve az MTVA tanácsadó testületet alakított a napokban, melynek célja a külhoni tematikájú műsorkészítés segítése. Barlay Tamást a Vallási, kisebbségi és határon túli műsorokért felelős főszerkesztői minőségében kérték fel a kollégium elnöki teendőinek ellátására.

– Milyen célokat tűzött ki maga elé a testület?

– A Kós Károly Kollégiumnak feladata a Kárpát-medence különböző országaiban élő magyarság médiaéletének teljes körű támogatása, kialakítása, a lehetőségek kiaknázása. Ez igen összetett, sokrétű folyamat: egyrészt meg kell vizsgálni hogy hol, milyen magyar adók foghatóak, másrészt szeretnénk bátorítani, ösztönözni például a kábelszolgáltatókat, hogy vegyék fel a kínálatukba a magyar tévécsatornákat, és céljaink között szerepel az elszakított nemzetrészek integrálása is a magyarországi közszolgálati csatornák legkülönbébb műsoraiba. Ezen túl pedig igen fontos a környező országokban élő tudósítói hálózat fejlesztése, tevékenységének összehangolása, ennek érdekében tervezünk tudósítói találkozót, szakmai továbbképzéseket, a határon átvélő újságíró-kapcsolatok kiépítését. A történelmi okok következményeként a televíziózás a párbeszéd egyik legfontosabb eszköze lehet a világban szétszóródva élő magyarság számára. Az élő kapcsolathoz az eltérő nézőpontok bemutatása, a kulturális árnyalatok sokszínűségének megismertetése elengedhetetlen.

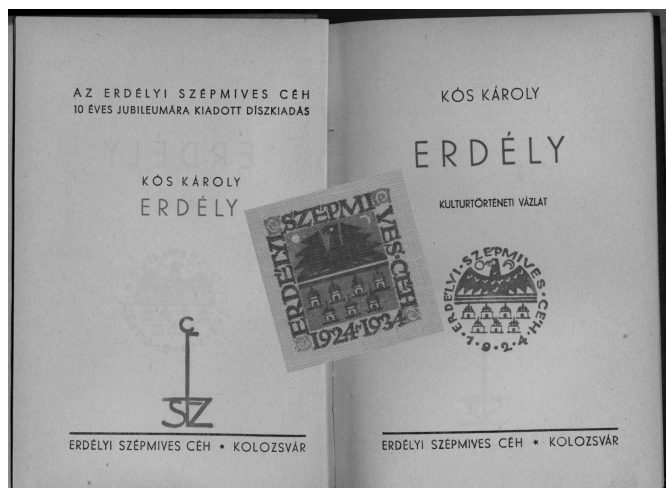
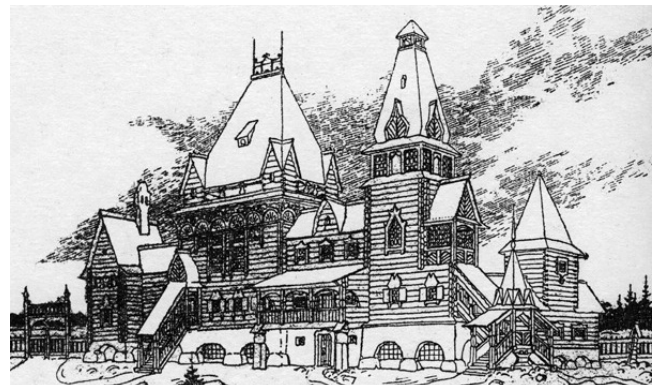
– Mennyiben hozhat változást a korábbiakhoz képest a kollégium létrejötte? Egyáltalán kik alkotják a testületet?

– A testület kuratóriumát hét, egy-egy határainkon túl élő magyar közösséget képviselő, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alappal már eddig is szerződéses kapcsolatban álló partnerünk alkotja, valamint a Duna Televízió Zrt. egyik nagy szakmai tapasztalattal rendelkező munkatársa. Tag továbbá az MTVA külhoni kommunikációért felelős munkatársa, a külhoni kapcsolatokért felelős különmegbízott, az elnöke pedig a mindenkori Vallási, kisebbségi és határon túli műsorok főszerkesztője. Remélem, a megalakulás sok változást eredményez. Szeretnénk figyelmen kívül hagyni a politikai államhatárokat, és egységes egésznek tekinteni a magyar nemzetet. Ez a szemléletváltás minden szempontból óriási perspektívát hordoz magában, hiszen ha tovább látunk az egyébként is légiesedő határokon, új világok tárulnak fel előttünk. Jó lenne, ha minél több kollégánk felfedezné ezeket a műsorkészítői szempontból izgalmas, feldolgozásra váró témákat rejtő területeket, és

élő, aktív kapcsolatokat alakítana ki a szomszédos országokban élő magyarokkal. De igaz ez bárkire, legyen akár üzletember, természetjáró, vagy például szenvedélyes színházlátogató: megszámlálhatatlan értékkel találkozhat az ember, ha átlép a szűkre szabott országhatárokon.

– Mi, nézők mikor, mennyiben érezhetjük majd a Kós Károly Kollégium munkájának eredményeit?

– Remélem, minél hamarabb tapasztalható lesz a változás. Ha például a sporthírek között azzal találkoznanak, hogy Csíkszereda jégkorongcsapata milyen eredménnyel szerepelt a bajnokságban, vagy a beregszászi Illyés Gyula Színházban mit és milyen szereposztásban állítottak színpadra, már óriási eredmény lenne. A nemzet összetartozásához pedig az is sokat adna hozzá, ha a közszolgálati média időjárás-jelentésében mondjuk elhangzana, hogy hány fok van Kolozsváron vagy Munkácson. Mert most körülbelül ahhoz lehet hasonlítani a helyzetet, mint amikor egy család be sem nyit az egyébként hét-nyolc szobás házában bizonyos szobáiba, hanem valamiért csak a középső néhányat használja. Én csak bátorítani tudok mindenkit, hogy emeljük magasabbra a tekintetünket, és érezzük otthon magunkat a Kárpát-medence egészében.



Emlékezés egy öregdiákra, dr. Rakonczi Jánosra

„Nunc dimittis servum tuum Domine in pace” – Most bocsátd el szolgádat Uram békében – ezt jelenti a latin idézet, melyet az agg Simeon mondott el, amikor karjaira vette a kisdéd Jézust a jeruzsálemi templomban. Ezt mondhatja el János is, mert mindnyájan odaállunk egyszer a végtelen Isten elé elszámolásra reszkető lélekkel, hogy miként sáfarkodtunk azokkal a talentumokkal, amelyeket a keresztség szentségében kaptunk: egyenlő talentumokat, tiszta lelkiismeretet.

„Te spectem, suprema mihi, cum venerit hora” – Téged szemlélek, midőn elérkezik az óra. Mindnyájan talentumaink adományozójára tekintünk életünk értékét meghatározó órájában, az utolsó számadás idején, midőn minden földi kincs elvesztette az értékét, amelyhez oly görcsösen ragaszkodtunk. János értékes talentumokat tartott lehanyagoló kezében, midőn evilágból eltávozott, könyveiből áramló tiszta szellemének talentumait.

„Non omnis moriar” – Nem halok meg egészen – mondhatja el Horatiusszal, míg piarista szellemmel nevelkedett diákok valljuk az Alma Mater eszméit. Életünk számos kérdésére csak az Örök Bíró előtt kaphatunk választ.

„Honeste vivere... suum cuique tribuere” – Tisztességesen élni... mindenkinek megadni a magáét – ez a justiniánusi eszme volt János életének meghatározója.

Az ókori mitológia szerint Charon, a révész a sötét alvilágba vitte a lelkeket a Styx-folyón át. A mi keresztény eszméink szerint az Örök Világosság fénye vár ránk a végtelenül Igazságos Bíró előtt. A halál csak a bűn sötéttségében élt léleknek az ellensége. A tiszta lélekhez barátként közelít, és puha kézzel simítja le az élet küzdelmeiben elfáradt szempillánkat.

Kedves János! Te már tudod azt, amit mi még nem, de tudni vágyunk, látni a Végtelen Istent, ahol már nem a fizika törvényei érvényesülnek, hanem a végtelen jóság, irgalom, igazság és szeretet. Nem tudjuk az időt, hogy mikor találkozunk veled, de azt biztosan tudjuk, hogy egyszer mi is eljutunk oda, ahová te már eljutottál. Hetvenhét évvel ezelőtt énekelted a ballagó vendiákok nótáját, mikor a jóságos Alma Matertől elbúcsúztál.

Kilencvenöt testet fárasztó évig ballagtál az élet nehéz útjain „megrakodva búval és örömmel.”

Utolsó utadra lélekben elkísérünk. Isten veled! Várj minket ott, ahová te ár megérkeztél. Követünk téged.

Egy fakereszt jelzi földi nyughelyed. A mi emlékezetünk őrzi emlékedet, míg közülünk egy is él, és emlékezni képes.

Nyugodj békében!

Dr. Rixer Gusztáv

FELHÍVÁS!

Tisztelt Öregdiáktársaim!

Szokásosan ősszel küldjük ki a csekkeket a következő, 2013. évi tagdíjak befizetésére.

Tagdíj: aktív keresőknek évi 3000 Ft, nyugdíjasoknak, tanulóknak és pártoló tagoknak évi 1500 Ft. Külföldiek tagdíja 40 Euró vagy annak megfelelő más pénznem.

A befizetés megtehető:

– személyesen a Diákszövetség irodájában (Budapest, Piarista u. 1. I. emelet, Piarista Gimnázium épülete) minden hétfőn 10-17 óra között,

– átutalással a Diákszövetség bankszámlájára (Magyar Piarista Diákszövetség, számlaszám: OTP Bank 11708001–20504685. Külföldi utalás esetén az IBAN szám: HU68 1170 8001 2050 4685 0000 0000, SWIFT (BIC) kód: OTPVHUB).

– az újsággal együtt vagy külön levélben kézbesített csekken.

Köszönjük azoknak, akik befizették az elmúlt évre, az elmúlt évekre a tagdíjat! Többen vannak, akik a kötelező minimumnál többet fizetnek, vagy adományt küldenek, nekik külön köszönet jár, hiszen kiemelkedően segítik finanszírozni tevékenységünket. Kérjük továbbra is, aki teheti, emelt szinten támogatassa munkánkat!

A Diákszövetség tagnyilvántartása szerint sajnos még nagyon sokan vannak, akik nem fizették be a 2012-es tagdíjat, pedig ez az egyik legfontosabb forrásunk, amit a rendezvényeink megtartására, újságunk és hírlevelünk kiadására, működési költségeinkre fordítunk. A Piarista Diák című újság, illetve a jelen levél megcímzésére szolgáló címkén feltüntettük, hogy nyilvántartásunk szerint a címzett befizette-e a tagdíjat az elmúlt három évben. Kérjük, hogy akinek ezzel kapcsolatban kérdése merül fel, az irodánkban egyeztesse személyesen, vagy telefonon a hivatalos órákban.

Tisztelettel és nyomatékkal kérjük tagjainkat, hogy az esedékes tagdíjat fizessék be, ezzel hozzájárulva ahhoz, hogy fenntarthatassuk a Diákszövetség működését, továbbra is adhassuk, sőt fejleszthessük szolgáltatásainkat! Külön szeretnénk biztatni azokat, akik tagdíjhátralékot halmoztak fel, hogy rendezzék tartozásukat. Gazdálkodásunk egyensúlya miatt sajnos fel kell függesztenünk egyes szolgáltatásainkat (például az újság kiküldése) azoknak, akik évek óta tagdíjhátralékot halmoznak fel.

Ha valakinek tudomására jut, hogy valamelyik diáktársunk nehéz anyagi helyzete miatt nem tud eleget tenni tagdíjfizetési kötelezettségének, ezt kérem jelezze a Diákszövetség elnökségének, hogy a szükséges és lehetséges méltányossággal tudjunk eljárni.

Budapest, 2012. augusztus 27.

Öregdiák barátsággal:

*Strommer Pál, főtítkár,
Magyar Piarista Diákszövetség*

Négy ország, egy nemzet

A PIARTOUR 2012. SZEPTEMBER 11-15 KÖZÖTTI TANULMÁNYÚTJA A MAGYAR DÉLVIDÉKRE.

Mohácson túl, az udvari határállomáson át érkezünk Horvátországba, ahol először a Kopácsi Rétre, a Duna-Dráva összefolyásánál fekvő nagyszerű természetvédelmi területre mentünk, s a vízi világ változatos tájait csodáltuk meg. Átkelve a Dunán, Eszéken előbb az újváros főterén néztünk körül, majd az óváros várfalának maradványait megtekintve, a város történelmi hangulatú épületei között sétáltunk. Eszékről kelet felé fordulva az 1991-es háborúban sokat szenvedett Szentlászló községet látogattuk meg, majd az ugyancsak elhíresült Kórógy községben szálltunk meg. Itt a falusiak hangulatos zenével tarkított népi estet rendeztek számunkra a faluházban.

Másnap reggel a sokat szenvedett Vukovár városban előbb a város ostroma alatt sokat szenvedett kórházban lévő, a harcok alatti állapotokat bemutató múzeumot láttuk, majd a Duna-parton a várost jelképező fehér keresztet és a régi belváros árka-dos, oszlopos házait. Majd Újlak városába mentünk; a vár romos, hatalmas falai tövében lévő templomban Kapisztrán Szent János sírjához zárandokoltunk. Innen a Dunán átkelve Bácspalánkán értünk Szerbia területére, ahol csakhamar Bács várának hatalmas romjait látogattuk meg. Következő állomásunk Doroszló község zárandoktemploma volt, a Délvidék legnagyobb zárandokhelye. Innen Zomborba vitt utunk, ahol a főtéren a nagytemplom és a vármegyeház szép épületeit láttuk. Bajmok községben az 1944-es áldozatok emléktáblájánál tisztelegtünk, majd megérkeztünk szállásunkra, Tóthfaluba.

Következő reggel a falu magyar emlékeinek megtekintése után a faluházban részesültünk zenés vendéglátásban. Zenta érintésével, Törökbecsénél a Tiszán átkelve és a város határában traktor vontatta kocsikra szállva, félórás dőcögés után érkezünk a Délvidék legnevezetesebb műemlékéhez, az Aracsi Pusztatemplomhoz. Ennek monumentális, megragadó maradványai mindenkiben mély benyomást keltenek.

Visszafelé megálltunk Törökbecsén, ahol tisztelegtünk az egyik aradi vértanú, Leiningen-Westerburg Károly pár éve felállított emlékművénél, majd Zentán az ottani 1697-es győzelmes csata Tisza-parti emlékművénél. Tóthfaluba visszatérve, délután a Délvidék leghíresebb gitárművészeinek háromnegyed órás előadását hallgattuk meg, melynek során délvidéki költők megzenésített verseit adta elő a művész.

A negyedik nap reggel Zentán át Nagyikindára utaztunk, ahonnan némi tévelygés után Zsombolya közelében léptük át a román határt. Temesvárra érve a városban tettünk egy autóbuszos városnéző kört, majd Aradra mentünk, ahol az utcahosszú főteret megkerülve gyönyörködtünk a monarchiakorabeli szép középületekben, s az aradi vértanúk emlékműve előtt tisztelegtünk.

Innen kelet felé fordultunk, s az aradi hegyalja tövében fekvő Ópálos községben hangulatos borkóstoló keretében hallhattunk érdekes tájékoztatót az ottani borokról.

Borosjenőn, majd a Fehér-Körös völgyén át térünk rá a Déva-Nagyvárad közti főútra, ahol az útjavítások által korlátozott szakaszok legyőzése után éjfélre érkezünk szállásunkra, a Belényes közelében fekvő Köröstárkányba; itt a már megszokott szíves-séggel fogadtak bennünket.

Az utolsó napon visszatérve a főútra, dél felé haladva Kiskoh község határában értük el az ún. Medvék Barlangját. A barlangot 1978-ben fedezték fel, és 1982-ben nyitották meg a közönség előtt. Páratlan szépségű cseppkő-tömeg között tettünk a jól kiépített barlangban egyórás sétát, aránylag kényelmes utakon.

A barlanglátogatás után a főútra visszatérve, Belényes érintésével Nagyszalontára mentünk, ahol a Bójte Csaba által létesített gyermekotthont látogattuk meg. Aztán Méhkeréknél átlépve a magyar határt, Békéscsabán és Kecskeméten át értünk haza, újabb értékekkel gazdagabban.

Dr. Sibalszky Zoltán



A történelemben élő egyház a zsinat útján

Ötven évvel ezelőtt ilyenkor már lázasan folytak a II. Vatikáni zsinat előkészületei. Szeptember 11-én XXIII. János pápa rádióüzenettel fordult a világhoz. Első szava az öröme volt, ahogyan egy hónapra rá a zsinatot megnyitó beszédét is így kezdte: „Gaudet mater Ecclesia”, „Örül az Anyaszentgyház”. Örül, mert – reményei szerint – a zsinat az egyházat megújító találkozás lesz Krisztussal. Örül, mert felkínálhatja Krisztus örömhírét a „nyugalansággal és aggodalommal” teli modern világnak.

Beszédében a pápa megfogalmazta, mit vár a zsinattól, amely a 21. az egyetemes zsinatok sorában. Összhangban a teljes kétezer éves keresztény hittudomány-nyal, „a keresztény tanítást a modern kutatások fényében és a mai gondolkodás nyelvén kell kifejtteni és megvizsgálni”, hogy Krisztus világossága még teljesebben felragyogjon az egyházban, és az egész világra kiterjedve hasznára lehessen az egész emberiségnek. Hozzátette, hogy mindezt nem szigorú tanbeli elítélésekkel kívánja elérni, hanem az „irgalmasság gyógyszerével” akarja segíteni az egyház megújulását. Sürgette továbbá a keresztények egységének előmozdítását, a kapcsolatfelvételt a nem-keresztény vallásokkal, a vallásszabadság és az emberi méltóság elismerését. A zsinat kettős célkitűzését végül két szó foglalta össze. Ressourcement, visszatérés a forrásokhoz, vagyis újra fölfedezni a Szentíráshoz és az egyházatyákhoz visszanyúló keresztény hagyományt, kilépve így a „neosko-

lasztikus egyházi szubkultúrából”, túllépni az „anti-modernista válságon”, és ezáltal szólítani meg a modern világot az aggiornamento szellemében. A zsinat olykor váratlan fordulatokkal teli, feszültségektől sem mentes történetét, a „konzervatívok” és a „haladók” összecsapásait sokan megírták. A viták fél évszázad után sem ültek el: a zsinat mintha folytatódnék napjainkban is, utóéletének részesei vagyunk a mai egyházban. A „frontok” még élesebben rajzolódtak ki a zsinat óta. Egyesek éles törést látnak a zsinat előtti és utáni egyház között. Különös módon két ellentétes szélsőség húzódik meg e nézet mögött: a makacs konzervatívoké, akik magát a zsinatot és annak pápáit is eretneknek tartják, és a zsinat előtti állapotokat állítanák vissza az egyházban. A másik oldalon pedig azoké az újtóké, akik a zsinat szellemére hivatkozva a saját ötleteik alapján építenének fel egy új „igazi” egyházat. A törést hirdető mindkét szélsőséget elítéli a pápák, kiállva a zsinat által képviselt „folytonosság és reform” szintézise mellett. A kinyilatkoztatásra épülő hithagyomány változatlan, mégis eleven folytonosságát éppen az biztosítja, hogy a történelemben élő egyház az „idők jeleit” is kutatva képes annak egyre teljesebb megértésére, és így folytonosan megújulva ragyogtatja fel Krisztus világosságát.

Lukács László

(VIGILIA 2012/9.)

A Vigília folyóirat pályázatot hirdet a keresztény hit bemutatására. E pályázat A Hit évéhez kapcsolódva a Kultúra Pápai Tanácsának kezdeményezését követi, amely párbeszédet kezdeményez hívők és nem hívők, a kereszténység és a kultúra között. A pályázaton kb. egy órás előadás szövegével lehet részt venni (max. 30 000 leütés terjedelemben, szóközökkel), amelynek témája:

A KERESZTÉNY HIT SZEREPE EURÓPA MAI ÉS HOLNAPI KULTÚRÁJÁBAN

A virtuális előadás elképzelt helyszíne a Mindentudás Egyeteme, tehát teljesen nyilvános, hallgatói lehetnek hívők és nem hívők, tudósok és művészek, a szellem és tudomány emberei.

A pályázaton bárki részt vehet beküldött írásával, elsősorban azonban egyetemi oktatók és hallgatók, teológusok, filozófusok és írók műveit várjuk.

A pályázatok beküldési határideje: 2012. december 15.

A pályázat jelíges, a pályázó anonimitása és az elbírálás pártatlansága érdekében kérjük, hogy az írásokat kinyomtatva és adathordozón (CD vagy DVD), jelíggel ellátva juttassák el a Vigília Szerkesztőség címére (1052 Budapest, Piarista köz 1. IV. em.); a pályázó személyi adatait lezárt borítékban mellékeljék, a borítékra csak a jelíget írják rá.

A bírálóbizottság elnöke: Bábel Balázs kalocsai érsek, a pályázat fővédnöke

Tagjai: Hankiss Elemér, Jelenits István, Jókai Anna, Lukács László, Mezei Balázs, Puskás Attila

Ünnepélyes eredményhirdetés: 2013. február elején rendezendő konferencián

A legjobbnak ítélt három pályázatot a Vigília folyóirat közölni fogja, ezen kívül pénzjutalomban részesülnek: I. díj: 300 000 Ft, II. díj: 200 000 Ft, III. díj: 100 000 Ft

A keresztény egyházak pátriarchái

Az első századokban a kereszténységnek öt pátriarchája (püspökök felett álló püspök) volt: a római, a konstantinápolyi, az antiochiai, a jeruzsálemi és az alexandriai. Ezek közül a római volt a „*primus inter pares*”, vagyis az „első az egyenlők között” mint Szent Péter utóda.

De ezt a kiváltságot mindegyik pátriarcha irigyelni kezdte, és sorban felmondták a Rómához való hűséget, és saját főségük alatt álló, ún. „ortodox” egyházakat létesítettek. Így lett az antiochiai pátriarcha alatt az örmény ortodox egyház, az alexandriai pátriarcha alatt a kopt ortodox egyház, a jeruzsálemi pátriarcha alatt a chaldeus egyház, és utóljára 1055-ben a konstantinápolyi pátriarcha alatt a görög ortodox – vagy görögkeleti – egyház.

Ezek az egyházak nem eretnekek, hanem szakadárok, mert hitbeli eltérés a kiváláskor nem volt köztük és a római egyház között, hanem csak a római pápa főhatalmától szakadtak el, éppen ezért az általuk végzett papszentelések érvényesek, és a miséik is – tehát ha nincs a közelben katolikus templom, az ortodox templomban hallgatott mise is érvényes. Persze mivel a római egyházban az elszakadás óta kimondott dogmákat ők már általában nem vették át, most már vannak a hittételek között is eltérések.

Amikor a törökök elfoglalták Konstantinápolyt, és a bizánci császárság megszűnt, a moszkvai orosz cár kijelentette, hogy ezentúl Moszkva tölti be a harmadik Róma szerepét, és az orosz cárok a bizánci császári hatalom örökösei. Együttal a moszkvai ortodox metropolitát nyilvánították a konstantinápolyi pátriarcha utódjának és ezzel a görögkeleti egyház fejének. De a törökök által elfoglalt Bizáncban is új pátriarchát választottak, és ő meg az utódai a mai napig a görögkeleti egyház fejének tekintik magukat. Ezzel elkezdődött az egyes államok görögkeleti egyházainak önállósodása. Ma minden görögkeleti vallású országban önálló görögkeleti egyház van, az élén egy pátriarchával, aki nem nagyon ismeri el a konstantinápolyi vagy az ezzel vetélkedő moszkvai pátriarcha főségét. Így van önálló görög, román, bolgár egyház és pátriarcha. Ezeket az egyházakat „autokefál”, vagyis „sajátfejű” egyházaknak nevezik.

Idővel mindegyik szakadár egyház tagjai közül egyesek visszatértek a római pápa fősége alá. Ezzel megtarthatták a liturgiai különbségeket és egyéb eltéréseket, például hogy a papok a felszentelés előtt házasodhatnak. (A papi nőtlenség, a cölibátus egyébként nem dogma, amin nem lehet változtatni, csak a XI. században elrendelt jogszabály, melyet akkor azért hoztak, hogy a nős, családos papok saját családjuk pártolása érdekében tett cselekedeteikkel ne veszélyeztessék az egyház működését (Simónia, nepotizmus).

A pápa hűségére visszatért, de a liturgiai különbségeket megtartó volt szakadárokat a „katolikus”, vagyis „általános” jelzővel különböztetik meg szakadár-



nak maradt hittestvéreiktől: örmény katolikus, kopt katolikus, görögkatolikus stb. Utóbbiak általában Mária Terézia alatt tértek meg az Osztrák Birodalom keleti tartományaiban (Galícia, Bukovina, Erdély, Kárpátalja stb.).

Dr. Sibalszky Zoltán



PILINSZKY JÁNOS:

Mielőtt

*A jövőről nem sokat tudok,
de a végítéletet magam előtt látom.
Az a nap, az az óra
mezítelenségünk fölmagasztalása lesz.*

*A sokaságban senki se keresi egymást.
Az Atya, mint egy szálkát
visszaveszi a keresztet,
s az angyalok, a mennyek állatai
fölütik a világ utolsó lapját.*

*Akkor azt mondjuk: szeretlek. Azt mondjuk:
nagyon szeretlek. S a hirtelen támadt tülekedésben
sírásunk megegyeszer föl szabadítja a tengert,
mielőtt asztalhoz ülnénk.*

Kína keresztény korszakai

A történelem során három olyan korszak volt, amikor a kereszténység Kínában erősen terjeszkedett, és csaknem az ottani vallásokkal versenyezhetett.

Először a nesztoriánus eretnek keresztény szekta érte el Kínát az V. században, és eléggé felvirágzott a következő századokban. Xianban, a „Feliratok Templomában”, ahol az elmúlt századok feliratos kőtábláit gyűjtötték össze – pl. Konfucius tanait a Kr. e. századokból – láttam néhány, a VII. századból származó nesztoriánus szöveget tartalmazó kőtáblát.

Másodszor Dzsingiz kán unokája, Kublaj kán császársága és a következő 200 év – vallás szempontjából türelmes rezsim –, főleg a Jüan-dinasztia császárai alatt a ferences misszionáriusok értek el sikereket. majdnem valamennyi nagyobb városban létrehoztak katolikus templomot, és az egyik kínai császárnő is keresztény lett, és fiát a mártírhálált halt utolsó bizánci császár tiszteletére Konstantin névre keresztelte.

Ennek a ferences terjeszkedésnek aztán a Ming-dinasztia császárai vetettek véget. Ők inkább az ősi kínai vallásokat pártolták.



Harmadszor a jezsuiták értek el szép eredményeket az 1500-as években, amikor India elérése után a portugál kereskedelmi hajók Kínába is eljutottak. A jezsuiták nemzeti nyelven mondták a misét, és ahol lehet, a régi kínai szokásokat is átvették, úgyhogy ha-

Könyvajánló

Aranykoszorús piarista öregdiáknak, szerzetesrendünk confraterének, vitéz Tiszaugi-Szabó Tamásnak megjelent tizedik könyve a „VITÉZEKRŐL (nemcsak) VITÉZEKNEK” címmel.

A könyv 400 oldalon mutat be vitézeket és vitézi történeteket. A Vitézi Rend, a vitézek és piaristák kapcsolatáról ilyen címen emlékezik meg a szerző: „Piarista diákokból lett hősök”, „A Vitézi Rend és a piaristák”, „Vitézek a piaristák iskolapadjaiban”, „Hősi halott vitéz piarista diákok”, „A piaristák Vitézi Rendi támogatói.”

A könyvet professzor dr. habil. Szakály Sándor egyetemi tanár, hadtörténész ajánlja az olvasóknak.

Megrendelhető: **6064 Tiszaug, Rákóczi u. 16/a.** szám alatt, rózsaszínű postai pénzes átutalási csekken befizetett 4000 Ft ellenében, amely összeg a 930 Ft-os postaköltséget meg a csomagolást is tartalmazza.

mar népszerűvé tették a keresztény vallást. Matteo Ricci jezsuita magas császári hivatalt is betöltött.

De megjelentek nyomukban a domonkos szerzetesek, és kijelentették, hogy amit a jezsuiták tesznek nem latin nyelvű misézés, az ősök tisztelete stb. eretnokség. Addig vitatkoztak a jezsuitákkal, amíg a császár ezt meguntta és azt mondta: „Ha állandóan vitatkoztok, mindkét társaság menjen innen!”

Így lett vége Kína sokat ígérő harmadik keresztény korszakának. Érdekes, hogy a II. vatikáni zsinat sok olyan liturgiai újítást hozott be, amit a jezsuiták Kínában sikeresen alkalmaztak.

Dr. Sibalszky Zoltán

Teleki Pál örökérvényű mondásaiból...

- Érezzük a történelmi felelősséget mi, magyarok, önmagunk elmúlt és jövőendő nemzedékeivel, Európával szemben, amelyet védtünk, amelynek kultúráját a többi nemzettel együtt építettük.

- Európát nem lehet elképzelni sem a múltban, sem a jelenben Magyarország – sem annak tája, sem annak népe – nélkül.

- Az Európa kis területén lakó nemzeteknek külön sajátos szerepük van ebben a világban és az életterekben, és ezt minden nemzetnek saját magának kell felismernie.

- Csak azoknak az országoknak van létjogosultságuk, amelyek európai célokat akarnak szolgálni. Mi ezer éve szolgálunk európai célokat.

- Ha mi nem tartjuk meg a magunk mivoltát, a magunk lelkiségét, a nemzetnek a maga mivoltáról vallott felfogását, amely itt ezen a helyén a világnak, ebben az időbeli és térbeli tájban az egyedüli lehető, földrajzilag és népileg adott, abban az esetben megszűnik a nemzet, Európának egyik nemzete, alkotóeleme. Akkor emberek leszünk csak, porszemek, széjjelhullunk, és soha többé felismerhetők nem leszünk.

- Mi érezzük hivatásunkat a Duna-medencében úgy is mint magyar hivatást, úgy is mint európai hivatást.

- Csak addig maradhatunk fenn a népek tengerében, amíg történelmi hivatásunkat teljesíteni akarjuk. S amíg emellett kitartunk és kiállunk, ne tartson senkitől és semmitől az ezeréves nemzet.

- A mi feladatunk ezekben a rettenetes időkben a világgal szemben az, hogy megtartsunk egy nemzetet a világnak.

- Azok, akik külföldre kimennek, ne hozzanak haza magukkal egyszerű lemásolás céljából se gazdasági, se társadalmi, se politikai gondolatokat. Az életnek más és más területein sokfelé dolgoztam, de mindig azt tapasztaltam, hogy amit az ember tanul, azt engedje agyában lerakódni, szívja fel magába, de a sálakot dobja el.

HÍREK, PROGRAMOK

• A piarista tanárok sírjának koszorúzása Budapesten október 26-án, pénteken 14 órakor lesz a Fiumei úti, illetve az Új Köztemetőben. Találkozás a főbejáratnál.

• Egykori tanárainkért a megemlékező szentmise november 8-án, csütörtökön délután fél hatkor tartjuk a Duna-parti kápolnában. Bejárat a gimnázium Piarista utcai kapuján.

• Antall József diáktársunk sírját december 7-én, pénteken 14 órakor koszorúzzuk a Fiumei úti temetőben. Ugyanakkor emlékezünk a közelében nyugvó dr. Mádl Ferenc diáktársunk, egykori köztársasági elnök sírjánál. Találkozás a síroknál.

• Elhunyt diáktársainkért és Antall József, a Magyar Piarista Diákszövetség megalapítójáért a hagyományos szentmise december 16-én, vasárnap délután fél hatkor lesz a Duna-parti kápolnában.

• A szokásos óév-búcsúztatásra december 28-án, pénteken 14 órai kezdettel kerül sor a gimnázium II. emeletén lévő diákebédülőben. Bejárat – az iskolai szünet miatt – a Sapientia Főiskola portáján.

• A budapesti Piarista kápolna igazgatója Szakál Ádám tanár úr. A kápolna bármilyen igénybevételi szándékát (szentmise, keresztelés, házasságkötés, találkozási rendezvény) vele kell tudatni előzetesen, hogy elkerüljük a váratlan ütközéseket. Elérhető a gimnáziumi porta 486-4401, vagy a Sapientia Főiskola 486-4400 telefonszámán. A diákkápolna mise-rendje: tanítási időszakban vasárnap de. 9 óra. A karácsonyi és húsvéti liturgia időpontjait a honlapon jelezzük.

• Olvasóink figyelmébe ajánljuk a diákszövetségi hírlevelet, amely az interneten 2009 novembere óta általában havonta jelenik meg. Igényelhetők: mikecz.tamas@mpdsz.piarista.hu

A hírlevél sajtóbizottsága várja a megjelentésre szánt cikkeket, a közérdekű információkat, véleményeket, ötleteket. Korábbi számok elérhetők: <http://hirlevel.mpdsz.piarista.hu/hirlevelek>

Kérjük az ismeretlen befizetőt, aki ez év júliusában tagdíjra befizetett 9000 Ft-ot a 2010–12 évekre, közölje nevét és címét a következő címen: csepely38@gmail.com

A PIARTOUR tanulmányúttjai 2012 őszén és 2013 tavaszán

• 2012. október 13-án, szombaton egynapos autóbusszos tanulmányutat vezetünk a Dunakanyarba, Vác barokk belvárosának és Zebegény nevezetességeinek megtekintésére (Kós Károly által tervezett templom, Szőnyi múzeum – Szőnyi Zsuzsa személyes vezetésével). Ebéd Vácott a Halászkert étteremben.

Részvételi díj 5000 Ft.

• 2013. május 23–27. (csütörtök–hétfő) között tanulmányutat vezetünk Szlovákia keleti részére és Kárpátaljára. **Részvételi díj 220 Euró.**

Az összegben az autóbussz, a félpanziós szállások és a programok árai benne foglaltatnak.

Jelentkezés a hétfői klubnapokon Csapody Gézánál 100 Euró egyidejű befizetésével.



Magyar Piarista Diákszövetség Közhasznú szervezet
Adószám: 19013581-1-41 Elnök: Dr. Oberfrank Ferenc +36 20 552-0189
Számmlaszám: OTP Bank: 11708001-20504685
SWIFT kód: (BIC) OTPVHUHB
IBAN szám: HU68 1170 8001 2050 4685 0000 0000

Piarista Alapítvány (Alapító: Magyar Piarista Diákszövetség)
Közhasznú szervezet Adószám: 19013598-1-41
Kuratórium elnök: Görbe László +36 20 478-8888
Számmlaszám: ERSTE Bank: 11991102-02103154
SWIFT kód: (BIC) GIBAHUHB
IBAN szám: HU29 1199 1102 0210 3154 0000 0000

1052 Budapest, Piarista köz 1.
Telefon/üzenetrögzítő: +36 1 486-4432
Internet: <http://www.diakszov.piar.hu>;
E-mail cím: diakszov@piar.hu

Nyilvántartási ügyek: Csepely Péter +36 30 318-7199
E-mail cím: csepely38@gmail.com
Gazdasági ügyek: Pataki Ervin +36 30 397 2037
E-mail cím: diakszov@piar.hu

Hivatalos órák: Budapest, Piarista u. 1. (Budapesti Piarista Gimnázium) I. emelet alatt minden hétfőn 10-17 óra között

Tagdíj: aktív keresőknek évi 3000 Ft, nyugdíjasoknak, tanulóknak és pártoló tagoknak évi 1500 Ft. Külföldiek tagdíja 40 Euro, vagy annak megfelelő más pénznem. **Adományokat** a fenti számlákon köszönettel fogadunk. Befizetés a házi pénztárban a hivatalos órákban, a kiküldött csekkel, vagy banki átutalással a fenti számlákra.

A Piarista Diák következő, 76. száma 2013. március hónapban jelenik meg.

Lapzárta: 2013. február 10.

Piarista Diák • Kiadja a Magyar Piarista Diákszövetség • Nyilvántartási szám: 163/440/1/2008
Szerkesztette a Sajtóbizottság: Borián Tibor, Farkas Zsolt • Jelen lapszámunk a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával készült. • Tördelés: Logod Bt. • Nyomda: Innova-Print Kft. • Felelős vezető: Komornik Ferenc